

národní
úložiště
šedé
literatury

Zpráva o činnosti Národního archivu za rok 2005

Národní archiv
2006

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-375201>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 16.08.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní [nusl.cz](http://www.nusl.cz) .

**Zpráva o činnosti Národního archivu
za rok 2005**

**Zpráva o činnosti Národního archivu
za rok 2005**

PhDr. Eva Drašarová, CSc.
ředitelka Národního archivu

V Praze 15.2.2006

Úvod

Ohlédnutí za minulým, inventura odevzdané práce, hodnocení dosaženého, konstatování neúspěchů – to vše neodmyslitelně patří k novoročnímu bilancování a k plánování na další období. Statutární zástupci a další osoby z procesu řízení se obvykle hrozí tohoto časového úseku pro jeho náročnost a současně se pyšně pozastavují nad dosaženými výsledky, nad vším, co se podařilo stihnout a dokázat. Vždyť v úvodních větách plánu na toto období byli plni pesimismu a varování před nereálnými očekáváními. Povolání archiváře (samozřejmě včetně dalších profesí v archivu nepostradatelných) přináší jeho protagonistům mimořádné naplnění. Toto konstatování v sobě skrývá i odkrytí důvodu mimořádných výkonů řady jedinců i celé instituce. Motorem vysoké motivace nebyl a není (jen) kariérní postup či obecné uznání veřejnosti. Cítíme se povinovani a jsme zodpovědní, neživíme se pouze. O to více bolí zle míněné kritiky, laxnost či nekompetentnost, způsobené řadou faktorů a vlivů.

Výjimečnost uplynulého roku spočívala především v naplňování ustanovení nového archivního zákona, v náročném vystěhování celého venkovského depozitáře z důvodu nařízeného snižování rozpočtových prostředků, v dobudování personálního jádra a v prvních výsledcích budoucího pracoviště pro elektronické archiválie či v úspěšném zahájení sušení a dezinfikování archiválií, jež zachráněné v době povodní v roce 2002 čekaly v mrazárnách na tento skvělý okamžik. Vedle toho pak nezanikají velmi dobré výkony v oblasti klasické předarchivní péče, ve zpřístupňování fondů i ve využívání archivu veřejností, v interakci s občany mnoha směry a způsoby, v oblasti ochrany archiválií či v neokázale a samozřejmě fungujícím provozně hospodářském zázemí. Kolegyním a kolegům všech povolání v archivu se vyskytujících patří upřímné poděkování.

I. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY ARCHIVU

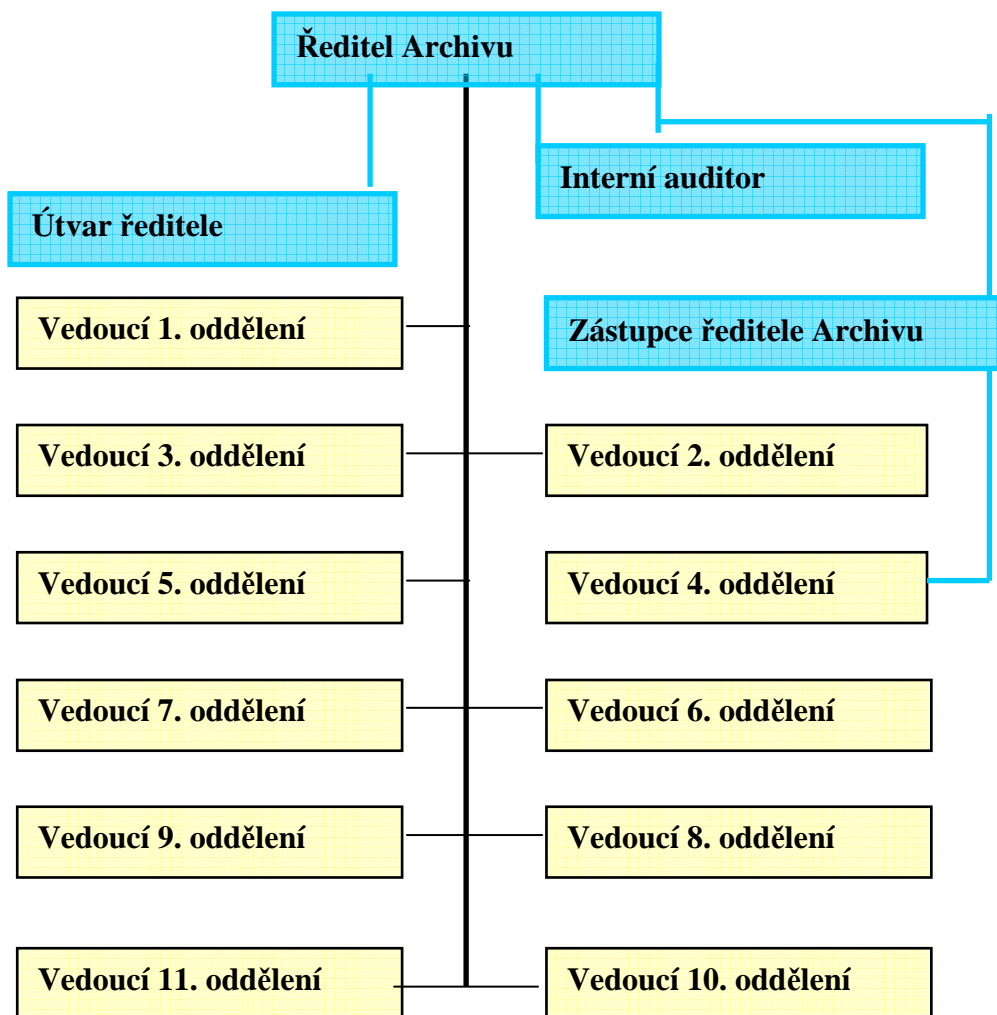
Druh pracovní činnosti	Systemizovaný stav	Skutečný stav
Řízení (ředitel, vedoucí oddělení, auditor)	13	13
Ekonomika, administrativa (ekonomové, účetní, hospodářky, sekretářky, písařky, podatelna apod.) <i>informátor, právník, personalista</i>	15,8	15,8
Správa budov, autoprovoz (správci budov, topiči, údržbáři, uklízečky, ostraha, řidiči)	6	6
Informatika	5	5
Konzervace a restaurování , preventivní péče o archiválie	14,3	14,3
Reprografie	5	5
Badatelské služby	17,825	17,825

Vydavatelská a propagační činnost (redaktoři, grafici, tiskaři)	2	2
Předarchivní péče, kontrolní činnost	22	22
Archivní evidence a metodika	1	1
Péče o archiválie, zpracování archiválií, správa archivních souborů	44,075	44,025
Zahraniční styky	1	1
CELKEM	147	146,95

Komentář k tabulce:

V Národním archivu bylo k 31.12.2005 systemizováno 147 pracovních míst, z toho 80 míst archivářských (50 vysokoškolských, 30 středoškolských). Z tohoto počtu se 7 osob zabývalo předarchivní péčí v rámci oddělení k tomu určeného, dále 1 osoba zajišťovala výkon předarchivní péče a získávání archiválií u nestátních původců, archivními inspektory však bylo jmenováno více archivářů, kteří běžně jsou určeni pro správu fondů, a jeden pracovník oddělení péče o fyzický stav archiválií. Celkem 12 osob je zaměstnáno ve dvou studovných (včetně základních reprografických služeb). Službami veřejnosti se zabývá i knihovna archivu (9 osob včetně vedoucí). Reprografické služby však poskytuje i oddělení Foto-, fono-, kinodokumentů. Referent zahraničních styků současně pracoval v podatelně archivu. Pouze ředitelka se zabývá výlučně řídicí činností. Všichni vedoucí oddělení (11 osob) současně vykonávají další pracovní úkoly (správa fondů, využívání archiválií, výzkum apod.). Pro práci s fondy je určeno 60 archivářů (38 VŠ a 22 SŠ), z toho správci fondů dle tarifního zařazení je oprávněno být 55 archivářů (39 VŠ a 16 SŠ). Tento počet je včetně vedoucích oddělení. Jeden archivář tedy spravuje 1 914 bm archiválií, pokud zahrnujeme do výpočtu i archiváře, jimž není svěřena správa fondů. V případě striktního dodržení díkce archivního zákona pak na 1 správce archivních fondů připadá 2 088 bm archiválií. Počet pracovníků pro obsluhu badatelných je v případě archiválií vzniklých z období po roce 1945 daleko vyšší. Stejně tak se zvyšuje počet zaměstnanců zabývajících se předarchivní péčí a evidencí archiválií. Výsledný počet archivářů určených převážně pro správu fondů je tak ve skutečnosti cca o 10 nižší. Pod pojmem informatik jsou zahrnuti pracovníci určení pro správu počítačové sítě i kolegové z oblasti vědy a výzkumu zabývající se elektronickými archiváliemi. Obdobně v položce restaurování se skrývají i chemici a další výzkumní pracovníci, naopak osoba koordinující činnosti spjaté s dezinfekcí archiválií po rozmražení současně pracuje i v oblasti správy budov a je takto i v tabulce vedena. K 1.1.2006 se počet systemizovaných míst však o tři snížil na základě rozhodnutí ministra vnitra o snížení počtu pracovních míst v resortu (pracovník vztahů k veřejnosti, tj. informátor; administrativní a spisový pracovník a manipulační dělník).

Schéma organizace řízení Národního archivu

II. CELKOVÉ MNOŽSTVÍ ULOŽENÝCH ARCHIVÁLIÍ

K 31. 12. 2005 spravoval NA ve své základní evidenci celkem 1573 archivních souborů v rozsahu 114 855,99 bm. Do evidence vnějších přírůstků a úbytků bylo zapsáno celkem 140 vnějších změn uskutečněných v roce 2005. Ve všech případech se jednalo o přírůstky (128 přírůstků výběrem a 12 přírůstků delimitací), úbytek nebyl zaznamenán žádný. Nejčastějším druhem přírůstku byl přírůstek ve skartačním řízení - 60x, dále následovaly dar - 30x, přírůstek mimo skartační řízení - 16x, koupě - 12x a depozitum jiného subjektu - 10x. Celkem bylo v roce 2005 převzato 690,66 bm archiválií a 7 368 evidenčních

jednotek. V roce 2005 bylo provedeno celkem 1391 aktualizací evidenčních listů NAD (o 1206 více než v roce 2004!), které se týkaly 704 archivních souborů. 272 aktualizací bylo provedeno prostřednictvím vnějších a vnitřních změn, 1119 aktualizací pak přímou editací evidenčních listů. Do evidence archivních pomůcek bylo v roce 2005 zapsáno celkem 28 nových archivních pomůcek, zrušeno bylo 6 starých pomůcek, které byly v roce 2005 nahrazeny nově schválenými pomůckami.

Přehled viz tabulky II/1 a 2

PEVA Tabulka č. 1: Základní souhrnné informace ze základní evidence NAD
 DIVULCE
 XRS-ITVJ 10.01.2006

Archiv	Počty, metráž a zpracovanost archivních souborů							Fyzický stav archiválií		Archivní pomůcky
	Vykazované***				Celkem			počet	počet	
	počet	metráž [bm]	metráž [%]	5****	počet	metráž [bm]	metráž [%]			
1	2	3*	4**	5****	6*	7**	8****	9	10	
100000010 - Národní archiv	N:	787	49872,47	43,42	787	49873,85	43,42	nepoškozeno:	753	1469
	Z:	595	64983,52	56,58	595	64986,66	56,58	poškozeno:	812	
	I:	559	58660,09	51,07	559	58663,23	51,07	nezjištěno:	8	
	Σ:	1573	114855,99		1574	114860,51				
DWV souhrn oblastí 0:	N:	787	49872,47	43,42	787	49873,85	43,42	nepoškozeno:	753	1469
	Z:	595	64983,52	56,58	595	64986,66	56,58	poškozeno:	812	
	I:	559	58660,09	51,07	559	58663,23	51,07	nezjištěno:	8	
	Σ:	1573	114855,99		1574	114860,51				
Souhrn	2	3*	4**	5****	6*	7**	8****	9	10	
	N:	787	49872,47	43,42	787	49873,85	43,42	nepoškozeno:	753	1469
	Z:	595	64983,52	56,58	595	64986,66	56,58	poškozeno:	812	
	I:	559	58660,09	51,07	559	58663,23	51,07	nezjištěno:	8	
	Σ:	1573	114855,99		1574	114860,51				

Legenda: * N: [počet] ... archivní soubory s 95% nezpracovaně metráže
 Z: [počet] ... archivní soubory s 95% zpracované metráže
 I: [počet] ... archivní soubory s 95% inventarizované metráže
 Σ: [počet] ... celkový počet archivních souborů (ΣN+Z+I)
 ** N: [bm] ... nezpracovaná metráž
 Z: [bm] ... zpracovaná metráž
 I: [bm] ... inventarizovaná metráž
 Σ: [bm] ... celková metráž archivních souborů (ΣN+Z+I)
 *** Vykazované ... archivní soubory se evidenčním statusem 1, 2 nebo 3
 **** [%] ... vzhledem k celkové metráži
Číselník evidenčních statusů:
 1 Archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci
 2 Archivní soubory uložené na základě smlouvy o uložení mimo instituci
 3 Archivní soubory uložené v instituci na základě smlouvy o uložení
 4 Archivní soubory vydané vlastníkům o archivním evidovaném
 5 Archivní soubory archivem pouze evidované

PEVA Tabulka č. 2: Archivní soubory podle evidenčních statusů, kopie archiválií
 DIVULCE
 XRS-ITVJ 10.01.2006

Archiv	Archivní soubory										Kopie archiválií
	Evidenční status: 1		Evidenční status: 2		Evidenční status: 3		Evidenční status: 4+5		počet		
	počet	metráž [bm]	počet	metráž [bm]	počet	metráž [bm]	počet	metráž [bm]			
1	2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**	11	
100000010 - Národní archiv	N:	768	44658,61	1	19,30	18	5194,56	0	1,38	Bezpečnostní:	
	Z:	573	61445,39	2	19,80	20	3518,33	0	3,14	10470	
	I:	540	55142,16	2	19,80	17	3498,13	0	3,14	Studijní:	
	Σ:	1530	106104,00	4	39,10	39	8712,89	1	4,52	73274	
DWV souhrn oblastí 0:	N:	768	44658,61	1	19,30	18	5194,56	0	1,38	Bezpečnostní:	
	Z:	573	61445,39	2	19,80	20	3518,33	0	3,14	10470	
	I:	540	55142,16	2	19,80	17	3498,13	0	3,14	Studijní:	
	Σ:	1530	106104,00	4	39,10	39	8712,89	1	4,52	73274	
Souhrn	2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**	11	
	N:	768	44658,61	1	19,30	18	5194,56	0	1,38	Bezpečnostní:	
	Z:	573	61445,39	2	19,80	20	3518,33	0	3,14	10470	
	I:	540	55142,16	2	19,80	17	3498,13	0	3,14	Studijní:	
	Σ:	1530	106104,00	4	39,10	39	8712,89	1	4,52	73274	

Legenda: * N: [počet] ... archivní soubory s 95% nezpracované metráže
 Z: [počet] ... archivní soubory s 95% zpracované metráže
 I: [počet] ... archivní soubory s 95% inventarizované metráže
 Σ: [počet] ... celkový počet archivních souborů (ΣN+Z+I)
 ** N: [bm] ... nezpracovaná metráž
 Z: [bm] ... zpracovaná metráž
 I: [bm] ... inventarizovaná metráž
 Σ: [bm] ... celková metráž archivních souborů (ΣN+Z+I)
Číselník evidenčních statusů:
 1 Archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci
 2 Archivní soubory uložené na základě smlouvy o uložení mimo instituci
 3 Archivní soubory uložené v instituci na základě smlouvy o uložení
 4 Archivní soubory vydané vlastníkům a archivem evidované
 5 Archivní soubory archivem pouze evidované

III. VÝBĚR, ZPRACOVÁNÍ A VYUŽÍVÁNÍ ARCHIVÁLIÍ

Výběr archiválií

Během roku 2005 byl sestaven s ohledem na novou archivní legislativu poprvé zcela kompletní aktuální soupis veřejnoprávních původců, náležejících do předarchivní péče Národního archivu. Mnoho práce bylo vynaloženo také na projednání případné spolupráce s jednotlivými státními oblastními archivy, a to jak v případech přenesení kompetencí pro celé původce, tak především v otázce regionálních a detašovaných pracovišť původců s celostátní působností. Soupis je od října 2005 zveřejněn na intranetu a po posledních korekcích bude k dispozici veřejně, na internetu.

V seznamu veřejnoprávních původců v předarchivní péči Národního archivu je evidováno 252 původců (v tomto počtu nejsou zahrnuty jejich pobočky apod.). Uvedený soupis vytváří osu informačního subsystému Národního archivu určeného pro sledování údajů o výkonu předarchivní péče u veřejnoprávních původců.

Celkem provedli pracovníci oddělení předarchivní péče, v některých případech s pomocí pracovníků oddělení fondů státní správy z let 1945 – 1992 a oddělení fondů nestátní provenience, výběr archiválií ve skartačním řízení u 45 veřejnoprávních institucí v předarchivní péči a při 75 skartačních řízeních vybrali k trvalému uložení 529,5 bm archiválií (9,3 procenta z množství předloženého k výběru). V mimořádných případech (především u likvidovaných bývalých podniků zahraničního obchodu) využívali pracovníci u veřejnoprávních původců výběr v mimoskartačním řízení u 13 původců a téměř ve všech případech byly všechny navržené písemnosti určeny ke zničení (na rozdíl od výběru v mimoskartačním řízení u původců soukromoprávních, náležejících do péče oddělení fondů nestátní provenience, kde ve všech případech byly všechny navržené písemnosti vybrány jako archiválie).

Zásadním problémem bylo zvládnutí agendy související s povinností původců upravit nebo vydat nové spisové a skartační normy s ohledem na novou archivní legislativu. Konzultace a kontroly proběhly u 118 veřejnoprávních původců, z toho normy zcela dokončilo ve vyhovující podobě 60 z těchto institucí. V souvislosti s touto činností byly vytvořeny vzorové návody pro sestavení spisových a skartačních řádů a vzorový spisový a skartační plán pro organizace státní správy.

V rámci konzultací spisových norem byly často prováděny průzkumy spisové služby, registratur, popř. správních archivů, z časových důvodů však nemohly být tyto průzkumy důsledné a jednotnou formou. V zájmu racionalizace práce byly alespoň zavedeny nové formuláře pro skartační protokoly a souhlasy s vyřazením dokumentů, záznamy o přejímkách, byly vytvořeny interní pokyny pro administrativní postupy při vyřizování agendy předarchivní péče. Prokázala se nezbytnost dalšího prohlubování vzájemné součinnosti úseku informatiky s tradiční předarchivní péčí.

Ostatní kontroly u původců nebyly v předpokládaném rozsahu realizovány – byla provedena pouze jedna u Státního fondu životního prostředí. Účinnost státní kontroly byly ověřena, u několika původců, kontrolovaných v roce 2004, došlo k pronikavým zlepšením v komunikaci s archivem, ve spisové službě i ve vlastní péči o dokumenty.

Zvýšenou pozornost věnovali příslušní archiváři rušeným nebo transformovaným institucím, u nichž tyto změny nastaly již v roce 2005 (Český úřad bezpečnosti práce – k 1. 7. 2005, Fond Národního majetku – k 31. 12. 2005) nebo nastanou v roce 2006 (Justiční akademie Stráž pod Ralskem, Česká konsolidační agentura, Středisko cenných papírů, Komise pro cenné papíry, Stavební obnova železnic).

V důsledku oficiálního právního názoru Ministerstva vnitra náleží mezi veřejnoprávní původce nově také většina profesních komor. Způsob výkonu předarchivní péče u této specifické skupiny původců se nepodařilo do konce roku 2005 ujasnit, jednání s odborem archivní správy a s příslušnými pracovníky všech SOA budou v této věci pokračovat počátkem roku 2006.

Přehled viz tabulka č. III/1

PEVA Tabulka č. 3: Výběr archiválií a delimitace archiválií, celkové vnější změny
10.01.2006

Archiv	2	Přírůstky				Úbytky		Celkem vnější změny	
		Výběr		Delimitace		metráž [bm]	ev.j. [ks]	metráž [bm]	ev.j. [ks]
		metráž [bm]	ev.j. [ks]	metráž [bm]	ev.j. [ks]				
1	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**	
100000010 - Národní archiv	N:	673,03	7207	1,63	31	0	0	674,66	7238
	Z:	16,00	130	0,00	0	0	0	16,00	130
	I:	16,00	130	0,00	0	0	0	16,00	130
	Σ:	689,03	7337	1,63	31	0	0	690,66	7368
DNÍ soubor oblastí 0:	N:	673,03	7207	1,63	31	0	0	674,66	7238
	Z:	16,00	130	0,00	0	0	0	16,00	130
	I:	16,00	130	0,00	0	0	0	16,00	130
	Σ:	689,03	7337	1,63	31	0	0	690,66	7368
Souhrn	2	3*	4**	5*	6**	7*	8**	9*	10**
	N:	673,03	7207	1,63	31	0	0	674,66	7238
	Z:	16,00	130	0,00	0	0	0	16,00	130
	I:	16,00	130	0,00	0	0	0	16,00	130
Σ:	689,03	7337	1,63	31	0	0	690,66	7368	

Legenda: * N: [bm] ... nezpracovaná metráž změn   ** N: [ks] ... počet nezpracovaných hlavních evidenčních jednotek
 Z: [bm] ... zpracovaná metráž změn   Z: [ks] ... počet zpracovaných hlavních evidenčních jednotek
 I: [bm] ... inventarizovaná metráž změn   I: [ks] ... počet inventarizovaných hlavních evidenčních jednotek
 Σ: [bm] ... celkový metráž (=N+Z:)   Σ: [ks] ... celkový počet hlavních evidenčních jednotek (=N+Z:)

Tabulka č. III/2 – Protokoly o výběru archiválií

a) ve skartačním řízení

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %	Počet správních řízení podle § 10 odst. 3
CENIA	1	26,5	25,7	96,98	0
CENTRUM DOPRAVNÍHO VÝZKUMU	1	8,3	8	96,39	0
DRÁŽNÍ ÚŘAD OLOMOUC	1	3	2,5	83,33	0
ČESKÁ CENTRÁLA CESTOVNÍHO RUCHU CZECHTOURISM	2	22,3	19,3	86,55	0
ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE	1	22	22	100	0

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %	Počet správních řízení podle § 10 odst. 3
ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ	3	453,9	449,5	99,03	0
ČESKÝ INSTITUT PRO AKREDITACI O.P.S.	2	25	22	88	0
ČESKÝ NORMALIZAČNÍ INSTITUT	1	8,5	8,5	100	0
ČESKÝ TELEKOMUNIKAČNÍ ÚŘAD	1	0,2	0,2	100	0
FAKULTNÍ NEMOCNICE BULOVKA	1	315	315	100	0
FAKULTNÍ NEMOCNICE KRÁLOVSKÉ VINOHRADY	2	334,5	334,5	100	0
FAKULTNÍ THOMAYEROVA NEMOCNICE	1	77	77	100	0
GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ CEL	1	1	1	100	0
INSTITUT KLINICKÉ A EXPERIMENTÁLNÍ MEDICÍNY	3	155,5	154,5	99,36	0
INSTITUT TECHNICKÉ INSPEKCE	1	14	10	71,43	0
KNIHOVNA A TISKÁRNA PRO NEVIDOMÉ K. E. MACANA	1	1,5	1,5	100	0
KOMORA AUDITORŮ ČR	1	1,5	1,5	100	0
LATERNA MAGIKA	1	12	8	66,67	0
MINISTERSTVO DOPRAVY	3	2,4	2,1	87,5	0
MINISTERSTVO FINANČÍ ČR	1	7	6	85,71	0
MINISTERSTVO KULTURY	1	5	0	0	0

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %	Počet správních řízení podle § 10 odst. 3
MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ	1	0,3	0,3	100	0
MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR	1	1,5	1,4	93,33	0
MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR	2	28	19,3	68,93	0
MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR	6	162,7	146,8	90,23	0
MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ	1	5	4,5	90	0
MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ - ZEMĚDĚLSKÁ AGENTURA A POZEMKOVÝ ÚŘAD TRUTNOV	1	2	2	100	0
MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR - ODBOR ZEMĚDĚLSKÁ AGENTURA A POZEMKOVÝ ÚŘAD PÍSEK	1	6	6	100	0
MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR- ZEMĚDĚLSKÁ AGENTURA A POZEMKOVÝ ÚŘAD HRADEC KRÁLOVÉ	1	2	0	0	0
MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR- ZEMĚDĚLSKÁ AGENTURA A POZEMKOVÝ ÚŘAD PRAHA	1	3	0	0	0
MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ- ZEMĚDĚLSKÁ AGENTURA A POZEMKOVÝ ÚŘAD HAVLÍČKŮV BROD	1	0,5	0,5	100	0
MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	1	19	18,5	97,37	0

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %	Počet správních řízení podle § 10 odst. 3
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY	2	118	118	100	0
NADACE ČESKÝ FOND UMĚNÍ	2	12	12	100	0
NADĚJE, OBČANSKÉ SDRUŽENÍ	1	5	4,5	90	0
NÁRODNÍ DIVADLO	2	104	96	92,31	0
NÁRODNÍ LÉKAŘSKÁ KNIHOVNA	1	2,5	2,5	100	0
NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD	1	21	20	95,24	0
NEMOCNICE NA HOMOLCE	1	57	56	98,25	0
OMNIPOL PRAHA A.S.	1	7	7	100	0
POLYTECHNA PRAHA A.S.	1	12	12	100	0
PSYCHIATRICKÉ CENTRUM PRAHA	1	45	45	100	0
STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR	1	22	21,8	99,09	0
STÁTNÍ PLAVEBNÍ SPRÁVA - POBOČKA PRAHA	1	1,3	1	76,92	0
STÁTNÍ ÚŘAD PRO JADERNOU BEZPEČNOST	1	0,5	0,5	100	0
STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV	2	48	45,9	95,63	0
TESTCOM - TECHNICKÝ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV TELEKOMUNIKACÍ A POŠT	1	16	14,7	91,88	0
ÚSTAV HEMATOLOGIE A KREVNÍ TRANSFUZE	1	5,5	5,5	100	0
ÚSTAV PRO PÉČI O MATKU A DÍTĚ V PRAZE 4	1	255,2	0	0	0

Původce	Počet protokolů	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v bm	Množství vyřazených dokumentů v %	Počet správních řízení podle § 10 odst. 3
ÚŘAD PRO CIVILNÍ LETECTVÍ	2	54	45	83,33	0
ÚŘAD PRO TECHNICKOU NORMALIZACI, METROLOGII A STÁTNÍ ZKUŠEBNICTVÍ	1	10	2,5	25	0
ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ	2	141,5	141,2	99,79	0
ÚŘAD VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY	1	5	4,9	98	0
VĚZENSKÁ SLUŽBA ČR	1	19,5	18	92,31	0
VÝZKUMNÝ ÚSTAV MELIORACÍ A OCHRANY PŮDY	1	30	5	16,67	0
VÝZKUMNÝ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY	1	93,5	52,5	56,15	0
VŠEOBECNÁ FAKULTNÍ NEMOCNICE	1	80	80	100	0
CELKEM 52 původci	78	2891,6	2479,6	85,75	0

Tabulka č. III/2 – Protokoly o výběru archiválií

b) mimo skartační řízení

Původce nebo vlastník	Počet protokolů v členění podle § 11 odst. 1	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřaz. dokumentů v bm v případě písm. b	Množství vyřaz. dokumentů v % v příp. písm. b	Počet správních řízení podle § 12 odst. 4
STROJIMPORT A.S.	2	2314	2190	94,64	0
PRAGOINVEST A.S. V LIKVIDACI	1	280	280	100	0
METALIMEX PRAHA A.S.	1	14	14	100	0

Původce nebo vlastník	Počet protokolů v členění podle § 11 odst. 1	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřaz. dokumentů v bm v případě písm. b	Množství vyřaz. dokumentů v % v příp. písm. b	Počet správních řízení podle § 12 odst. 4
CENTROTEX A.S. V LIKVIDACI	2	45	45	100	0
ČECHOFRACHT A.S.	3	104	104	100	0
INVESTA A.S. V LIKVIDACI	2	61,5	61,5	100	0
MOTOKOV INTERNATIONAL A.S.	2	20	17,5	87,5	0
MOTOKOV A.S.	1	80	79	98,75	0
CHEMAPOL	1	17	4	23,53	0
OMNIPOL	1	5,01	5	99,8	0
FITES – Český filmový a televizní svaz	3	1,36	0	0	0
SVAZ NUCENĚ NASAZENÝCH	2	29,5	0	0	0
DANDA JIŘÍ, Ing. arch.	1	7	0	0	0
FAKULTNÍ THOMAYEROVA NEMOCNICE POLIKLINIKOU S	1	0,6	0,6	100	0
FAKULTNÍ NEMOCNICE KRÁLOVSKÉ VINOHRADY	1	3	3	100	0
JUSTIČNÍ AKADEMIE	1	9	0	0	0
CELKEM původců 16	25	2990,97	2803,6	93,74	0
Dodatek k tabulce III/2 zpracovaný podle evidence vnějších přírůstků NA za rok 2005					
ANTIKVARIÁT J. BRETSCHNEIDER	1	0,03	0	0	0
ANTIKVARIÁT JUDR. VÁCLAV PROŠEK A AUKČNÍ AGENTURA	2	0,14	0	0	0
BARBER VLASTA	1	0,12	0	0	0
BARTOSEK SUZANNE	1	3,8	0	0	0

Původce nebo vlastník	Počet protokolů v členění podle § 11 odst. 1	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřaz. dokumentů v bm v případě písm. b	Množství vyřaz. dokumentů v % v příp. písm. b	Počet správních řízení podle § 12 odst. 4
BUREŠOVÁ HELENA, Ing.	1	1,5	0	0	0
BÝVALÍ ŽÁCI ČESKOSLOVENSKÝCH STÁTNÍCH ŠKOL VE VELKÉ BRITÁNII	1	1	0	0	0
CAESAR JAROSLAV Dr.	2	0,3	0	0	0
ČEŘOVSKÝ RADIM Dr.	2	5,5	0	0	0
ČESKÁ SPOŘITELNA, A. S.	2	77	0	0	0
DUBOVSKÁ JARMILA, PhDr.	1	3	0	0	0
FIALOVÁ OLGA	1	0,5	0	0	0
HRDLIČKA JAROSLAV Dr.	1	0,01	0	0	0
CHALUPNÍČEK BOHUMIL, Doc. ak. arch.	1	2	0	0	0
JAROSLAV FRYČ – knihkupectví a antikvariát	1	0,03	0	0	0
KARLSSON BLANKA, PhDr. PhD.	1	0,4	0	0	0
KLÍMOVÁ ALICE	1	0,12	0	0	0
KOPŘIVOVÁ ANASTASIE, Mgr.	3	1,59	0	0	0
KOSTA JINDŘICH JIŘÍ, Prof.	1	5	0	0	0
KOSTÍLEK MARTIN	1	6	0	0	0
KRAUS JIŘÍ, Dipl. Ing.	1	2,91	0	0	0
KUNTOVÁ OLGA, Mgr.	1	0,12	0	0	0
MADLAFOUSEK JAROSLAV, PhDr.	1	0,12	0	0	0
MALIČKÝ PAVEL	1	0,03	0	0	0
MINISTERSTVO VNITRA ČR	2	9,2	0	0	0

Původce nebo vlastník	Počet protokolů v členění podle § 11 odst. 1	Množství posouzených dokumentů v bm	Množství vyřaz. dokumentů v bm v případě písm. b	Množství vyřaz. dokumentů v % v příp. písm. b	Počet správních řízení podle § 12 odst. 4
NÁRODNÍ DIVADLO	1	4	0	0	0
NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR	2	1,85	0	0	0
NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM	1	0,1	0	0	0
NOVÁ SOŇA, PhDr.	1	0,03	0	0	0
PASÁKOVÁ JANA, PhDr.	1	0,24	0	0	0
PROVINCIE FRANTIŠKÁNŮ	1	1,5	0	0	0
SEDLÁČKOVÁ HELENA, PhDr.	1	0,03	0	0	0
SCHAUER THEODOR K.	1	0,03	0	0	0
SNĚTIVÁ MILADA	1	0,5	0	0	0
SUM ANTONÍN, JUDr. CSc.	2	0,07	0	0	0
SYNDIKÁT NOVINÁŘŮ ČR	1	1,5	0	0	0
ŠNÁBL HANUŠ	1	0,01	0	0	0
UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM – pedagogická fakulta	1	1	0	0	0
ÚŘAD VLÁDY ČR	2	34,75	0	0	0
VOZOBULE PETR	1	1,12	0	0	0
WOLT JUDITH	1	0,02	0	0	0
ZÁTOPKOVÁ DANA	1	0,05	0	0	0
CELKEM původců	41	167,22	0	0	0

Koupí bylo pro oddělení fondů nestátní provenience získáno 6 přírůstků, ve skartačním řízení se uskutečnily 4 přejímky, do úschovy (jako depozitum) bylo převzato 6 přejímek (převážně se jednalo o archiválie zahraničních Čechů). Nových archivních souborů získalo

oddělení fondů nestátní provenience celkem 18. Uskutečnilo se 60 přejímek, z toho 24 osobních fondů a archiválií osobní provenience.

Z významnějších přejímek mimo skartační řízení jmenujme dodatky k fondu Republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu (nákup z antikvariátu), České spolky Oregon, Karel Bartošek (historik; zajištěn převoz z Paříže díky porozumění a pomoci diplomatického zastoupení), Jaroslav Kabeš (ministr financí), Martin Rais (účastník protifašistického odboje - Petiční výbor „Věrní zůstaneme!“), Jiří Kosta (tajemník Šikova týmu pro přípravu ekonomické reformy, bratr poradce současného předsedy vlády Jiřího Paroubka a bývalého spolkového kancléře Gerharda Schrödera), Jan Čerovský (archivář břevnovského kláštera), švýcarské krajanské spolky, František Kriegel (politik - 1968), Jan Masaryk (ministr zahraničních věcí), Svaz nuceně nasazených, Bohumil Šimon (politik - 1968), Julius Zajíc (agrární politik). Značné publicity se dostalo předání archiválií shromážděných býv. žáky československých škol ve Velké Británii (předání se účastnil místopředseda Senátu Edvard Outrata) a v závěru roku také archivu Aloise Eliáše. Zcela výjimečnou pozorost si zasloužilo předání soudních spisů z 50. let 20. století velvyslancem USA v ČR Národnímu archivu (podrobnost viz pasáž o zpracování archiválií).

Informace o novém archivním zákonu a povinnostech z něj vyplývajících v oblasti předarchivní péče byla předána pro všechny církevní řády prostřednictvím jejich řádových konferencí, přičemž tyto projevíly zájem o spolupráci. V současné době je příslušnými odborníky oddělení fondů samosprávy a státní správy do roku 1848 a církevních institucí a oddělení předarchivní péče ve spolupráci s řádem premonstrátů vypracováván vzorový spisový a skartační plán pro tyto původce, o jejichž fondy archiv pečuje v rámci uzavřených depozitních smluv. V prosinci byla provedena na žádost původce skartace u České katolické charity.

Konzultace, zpracování a připomínkování spisových norem poskytovalo i oddělení fondů nestátní provenience specializované na oblast soukromoprávních původců. Jednalo se o tyto subjekty: Česká společnost pro jakost, Česká strana sociálně demokratická, Český svaz ochránců přírody, Český svaz tělesné výchovy, Junák, Komunistická strana Čech a Moravy, Národní divadlo v Praze, Ochranný svaz autorský k právům hudebním, Sdružení sportovních svazů. Jako metodická pomůcka byl na setkání s archiváři politických stran a občanských sdružení dán k dispozici vzorový spisový a skartační plán politických stran. Je dále průběžně distribuován.

Oddělení vedle toho poskytovalo další konzultace, týkající se akreditace soukromých archivů (Česká strana sociálnědemokratická, Českomoravská konfederace odborových svazů - Všeodborový archiv, Česká obec sokolská, Junák, Společnost pro soudobou dokumentaci), správy archiválií a dokumentů, evidence NAD, přípravy vyřazování dokumentů a výběru archiválií i úředních a badatelských potřeb archivářů soukromoprávních subjektů.

K mimořádným úkolům patřilo jednání o uplatnění předkupního práva státu při nabídce na odkoupení archivu S. N. Nikolajeva, včetně posouzení legislativních aspektů (ve spolupráci s OAS MV a LA PNP); dále posouzení žádosti o vyhlášení umělecké pozůstalosti spisovatele a herce Miroslava Horníčka za národní kulturní památku, včetně posouzení legislativních aspektů (ve spolupráci s OAS MV a Ministerstvem kultury, konzultace o správě a přístupnosti rozsáhlého archivu cestovatelů Jiřího Hanzelky a Miroslava Zikmunda (muzeum ve Zlíně), spolupráce se zahraničními Čechy včetně přípravy panelové diskuse na téma „České archivy a prameny k dějinám zahraničních Čechů“, jež proběhne v rámci světového kongresu Společnosti pro vědy a umění v červnu 2006 za účasti ředitele OAS MV, předsedy komise pro dějiny krajanů AV ČR ad.

Tabulka č. III/3 - Počet zkontrolovaných protokolů podle § 52 písm.**i) a podle § 79 odst. 2 písm. f)**

Název archivu	Počet protokolů podle § 52 písm. i)	Počet protokolů podle § 79 odst. 2 písm. f)
ARCHIV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY		17
ARCHIV HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY		101
ARCHIV ČESKÉ NÁRODNÍ RADY		3
ARCHIV SENÁTU		3

Zpracování archiválií**Tab. č. III/4a - Zpracování archiválií - ukončené**

Název archivního souboru	Zpracováno bm za rok	Inventarizováno bm za rok		Zkatalog. evid. jednotek	Počet katalog. záznamů
		definitivně	průběžně		
ŘSRF/P ATS-Kácov	18,5	18,5			
ŘSRF/P ATS-Ploskovice	24,5	24,5			
ŘSRF/P ATS-Zákupy	26,0	26,0			
Zemský výbor XV. díl				1919	1919
Svatováclavský výbor roku 1848	0,1	0,1			
Národní výbor roku 1848	0,9	0,9			
Vyšetřovací komise roku 1848	5,4	5,4			
Národní gardy	6	6			
Sbírka tisků roku 1848	5,6	5,6			
Ministerstvo vnitra Londýn	45,4	45,4			
Německé státní ministerstvo	13,6	13,6			
Ministerstvo obchodu, průmyslu a živností - dodatky II.	3	3			
Ministerstvo zdravotnictví r. 1945 – 1968					
Culka Zdeněk (4)	3,1				
Glazar Richard (4)	1,6				
Obrtel František (4)	0,3				
Proskowetz Emanuel (4)	0,3				
Celkem	154,3	149,0		1919	1919

Tab. č. III/4b - Zpracování archiválií - neukončené

Název archivního souboru	inventarizováno bm za rok	Počet katalog.
--------------------------	------------------------------	-------------------

		záznamů
Benediktini, klášter Břevnov, Praha - veduty		100, revize 1246
Archiv praž. arcibiskupství IV (4)	2,5	
Židovské a kontrolní židovské matriky	zpracovány 4 kart. výpisů z katolických matrik a 15 sešitů přírůstků za r. 2005	
Prezídium ministerské rady Vídeň (MRP/R) (4)		
ŘSRF/P ATS-Zvoleněves		
soupis konfiskovaného tisku - VSZ (3,4)		
soupis konfiskovaného tisku - PM (4)		
spolky - ČM (4)		
Staré montanum (MM) (4)		
Likvidační komisař Ministerstva zahraničních věcí (LKMZV/R) (4)		
Likvidační komisař pro ministerstvo železnic Vídeň (LKMŽ) (3,4)		
Zemský školní úřad Praha (ZŠÚ) (4)		
Intendance německého zemského divadla Praha (DI-N) (1,3,4)		
Archiv H. Ripky	30	
Sčítání obyvatelstva 1939	100,4	
Ministerstvo zdravotnictví r. 1945 – 1968 (1,3,4)	10,1	
ÚV KSČ – Kancelář Generálního tajemníka G. Husáka (1,3)	1,5	
Československá vládní komise pro stíhání nacistických válečných zločinců (1)		
Dům zahraničních služeb MŠ ČSR - Ministerstvo školství a kultury	4,25	
Úřad vlády ČR a Úřad vlády ČSFR z let 1976 – 1992 (1)	231,25	
Ministerstvo zahraničních věcí – výstřižkový archiv III. (3,4)	268	
Celkem	645,5	

Komentář: 1 = třídění; 2 = vnitřní skartace; 3 = pořádání; 4 = inventarizace a vypracování inventáře; 5 = revize dřívějšího uspořádání a inventarizace

Tab. č. III/4c - Zpracování archiválií - foto-, fono-, kinodokumenty - dokončené

Název archivního souboru	Inventarizováno bm za rok	Zkatalogizováno evidenčních jednotek	Počet katalogizačních záznamů	rejstříkováno evidenčních jednotek
Správa informačních center	2,88	25 /216/	25	25
Chemapol	2,5	21 /70/	21	21
Koospol	8	84 /95/	84	84
Výstavnictví	1,3	15 /73/	15	15
Centrotex	6,3	70 /182/	70	70
Ministerstvo	2,5	27 /96/	27	27

práce a sociálních věcí				
Ústav stavebních informací	24	201 /736/	201	201
celkem	692,98	1135,98	443	443

Tab. III/4d - Zpracování archiválií - foto-, fono-, kinodokumenty – nedokončené

Název archivního souboru	Inventarizováno bm za rok	Zkatalogizováno evidenčních jednotek	Počet katalogizačních záznamů	rejstříkováno evidenčních jednotek
Sbírka pozitivů		57 /428ks/	57	57
Sbírka negativů		141 /302ks/	141	141
Sbírka mikrofilmů		60 /1418 ks pol./	60	60
Bílkovi a Nečasovi		794 /1077ks/	794	794
Centrální katalog – jmenná část		536 /536/	536	536
Fotoarchiv ČTK – fotografie a negativy 1920–1936		8766	8766	8766
Fotoarchiv ČTK – negativy 1930–1939		4408	4408	4408
Krátký film, Praha	1767 ks			
Sbírka zvukových záznamů radionaslouchací služby	2730 event.j. – třídění			
Sbírka gramofonových desek		1267	1267	1267
Ježek		72	72	72
Pluhař		1003	1003	1003
Cigánek		22	22	22
celkem	4497	23126 /3761/	23126	23126

Čísla uvozená lomítky uvádějí počty kusů.

Informace mimo tabulky

Průběh zpracování nejmladších a badatelsky nejžádanějších fondů:

Zahájili jsme sjednocování dvou celků tj. původně fondu Ministerstvo vnitra č. 15 A. Procházka s kabinetem ministra. Písemnosti byly přemanipulovány podle čísel jednacích a let a současně byla pořizována převodová tabulka k původním signaturám. Dosud je vyhotoven

soupis původních signatur a čísel jednacích ke 41 kartonům. Práce budou pokračovat v roce 2006.

Na základě podnětu Nejvyššího státního zastupitelství ČR k prověřování odpovědných pracovníků v souvislosti se zrušením Československé vládní komise pro stíhání nacistických válečných zločinců jsme prováděli třídění dokumentů tohoto fondu a podrobné mapování pohybu jednotlivých spisů ve srovnání s existujícími rejstříky. Tyto práce bylo nezbytné provést pro vypracování odpovědi Policii ČR, Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality. Naším úkolem bylo především zkoumat úplnost uložených spisů Komise a způsob ukončení její činnosti. Získané poznatky využijeme při následném zpracování fondu v roce 2006.

Vzhledem k požadavkům badatelské agendy byla uspořádána signatura 26 - stipendia z let 1945 – 1965 fondu Dům zahraničních služeb MŠ ČSR - Ministerstvo školství a kultury, podle zemí a let. Týká se vysílání československých studentů ke studiu do zahraničí a přijímání zahraničních studentů do Československa v letech 1945 – 1965. Pořádací práce pokračovaly abecedním utříděním 25 kartoték podle zemí a kmenových čísel. Tato práce byla značně časově náročná vzhledem k obrovskému množství kartotéčních štítků, ale bude využita při nahlédací agendě potvrzování studia pro účely důchodového zabezpečení.

Krabice soudních spisů, předaná Národnímu archivu 7. června 2005 J.E. p. velvyslancem USA v České republice, byla podrobně prohlédnuta a uspořádána. Pořídili jsme soupis jednotlivých 283 soudních spisů Okresní prokuratury Hranice z let 1948 – 1951, Okresní prokuratury Přerov z let 1948 – 1953 a Okresní prokuratury Kojetín z let 1948 – 1951.

Podrobný soupis obsahuje pro každého jednotlivce: jméno odsouzeného, datum narození, zaměstnání v době zatčení, stručný záznam o důvodu odsouzení a nástupu trestu. Celý soubor nebude rozdělen, protože byl v sedmdesátých letech 20. století uchráněn před skartací a předán neznámou osobou americkému velvyslanectví, aby zůstal zachován. Jako takový získal další významnou historickou hodnotu. Ve oddělení fondů státní správy z let 1945 – 1992 bude volně přiřazen k fondu Generální prokuratura.

V roce 2005 byly dopracovány a předány k posouzení metodické komisi prozatímní inventární seznamy, pořizované v předešlých letech, k dílčím částem badatelsky využívaných fondů.

V rámci zpřehlednění archiválií nezpracovaných fondů, které jsou často využívány pro úřední nahlédací agendu a badatelské požadavky jsme v průběhu roku hrubě utřídili a nakrabilovali 1850 kartonů Úřadu vlády ČR a Úřadu vlády ČSFR z let 1976 – 1992.

Dokumenty běžných spisoven byly rozděleny na sekretariáty, korespondenci a věcné signatury. Rozpracované fondy budou dokončeny v letech 2007 – 2008.

Pokračovalo rovněž plnění databáze historických a vzpomínkových prací, které jsou uloženy ve fondu Svaz protifašistických bojovníků (celkem je k dnešnímu dni uloženo 1493 záznamů; v roce 2005 nově uloženo 910 záznamů). Pokročilo rovněž pořádání spisové části fondu, jeho první část (do roku 1969) je uspořádána a v příštím roce bude přistoupeno k vyhotovení inventáře.

Správce Sbírký map a plánů předložil dlouhodobou koncepci sbírky, která byla projednána na metodické komisi Národního archivu a schválena. Po celkové revizi bude zahájeno zpracování dílčích částí. V programu JANUS databáze Sbírký map a plánů je celkem k 31. 12. 2005 uloženo 4579 inv. č. Byly rozříděny a zaevidovány přírůstky k SMP (celkem 120 položek).

Dalším složitým úkolem je zpracování rozsáhlého fondu Archiv Syndikátu novinářů ČR, probíhající revize původního uspořádání je postupně dokončována, v příštím roce bude zahájeno ukládání záznamů do databáze JANUS. Oddělení fondů nestátní provenience dále

plnil o závazky plynoucí z darovacích a kupních smluv týkajících se osobních fondů. V roce 2005 tak byly pořádány fondy Bílkovi a Nečasovi – rodinný archiv, Malypetr Jan, Nový Rostislav, doc. PhDr., CSc., Tigrid Pavel, Beran Rudolf, Kosta Jiří, Kárných Miroslav a Margita, Clementis Vladimír, JUDr., jakož i Sběrka Československé školy ve Velké Británii. Ke schválení byly předloženy pomůcky k fondům Culka Zdeněk, JUDr., Glazar Richard, dipl. ek., Obrtel František, Proskowetz Emanuel, Švehla Antonín, Sokol Paříž a Svaz Čechů z Volyně. Dokončena byla rovněž reinventarizace fondu Sběrka staničních kronik. Průběžně probíhalo zpracování Sběrky výstřižků, Sběrky dokumentace a Sběrky písemností osobní povahy.

Soupisy:

Práce na Soupisu pečeti pokračovaly plynule dle plánu ve stabilizovaném kolektivu oddělení fondů samosprávy a státní správy do roku 1848 a církevních institucí a bylo popsáno 1 422 ks pečeti. V oddělení fondů státní správy a zemské samosprávy z let 1848 – 1918 byly sepsány pečeti 150 listin.

Pokračoval soupis konfiskovaného tisku. Byl dokončen soupis tisku z fondu Vrchní státní zastupitelství (uloženo 725 záznamů) včetně nově zařazených reponend. Bude nutné provést revizi záznamů a se správcem programu Janus dořešit formu zpřístupnění pomůcky. Začalo ukládání katalogových záznamů z fondu České místodržitelství – prezidium do programu Janus (uloženo cca 6398 záznamů). Pokračovalo ukládání záznamů do databáze Spolky (1003 záznamy) z fondu České místodržitelství.

Anotace schválených archivních pomůcek

Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků – ATS Kácov 1616 – 1850 (1888) *Dílčí inventář, 2004, 39 s., Jiřina Juněcová, 168 inventárních jednotek (130 kartonů spisů).*

Panství Kácov ležící v dnešním Středočeském kraji patřilo od počátku 17. století Karlovi staršímu Čejkovi z Olbramovic. Majetek mu byl zkonfiskován v pobělohorské době a v roce 1623 koupil panství Jan Werda z Werdenbergu. Po Janu Werdovi se rychle vystřídala za sebou v držení dominia řada majitelů, k nimž patřil např. Jan de Witte a rod Lobkoviců. V roce 1713 je připomínán jako držitel panství Karel Breda, který připojil k tomuto dominiu statky Žichovice a Čestín. Roku 1726 koupila Kácov od Karla Bredy Marie Anna Františka, vévodkyně sasko-lauenburská provdaná za toskánského vévodu Gastona III. Medici. Nová majitelka přičlenila panství ke své majetkové državě, kterou tvořily statky Buštěhrad, Horní Police, Zákupy a Zvoleněves. Po smrti Marie Anny Františky přešel všechn majetek na její dceru Marii Annu Karolínu provdanou za bavorského vévodu Ferdinanda. Po její smrti zdědil statky syn Klement František. V držení bavorského rodu zůstala statková doména včetně Kácova do roku 1803, kdy přešla na sekundogenituru habsburského rodu. Podle rodinných ujednání Habsburků, převzatých později do smlouvy vídeňského kongresu, byly bývalé statky toskánských velkovévodů včetně Kácova určeny pro vnuka císaře Františka I., Františka Karla, vévodu zákupského, syna císaře Napoleona, a do jeho plnoletosti je měl užívat Ferdinand III., velkovévoda toskánský. V roce 1832 po smrti Františka Karla, vnuka císaře Františka I., přešla majetková država na Leopolda II. toskánského velkovévodu, který ji držel až do roku 1847. Na základě článku 101 Vídeňského kongresu z 9. června 1815 byla vytvořena dvorská komise, jejímž úkolem bylo převzít toskánské statky v Čechách. Ke skutečnému převedení panství došlo až roku 1849. Abdikace císaře Ferdinanda V. v roce 1848 nic nezměnila na faktickém stravu přejímaných statků, které měl v doživotním užívání. Proto, když císař Ferdinand V. zemřel roku 1875, majetek přešel na císaře Františka Josefa I. a po jeho smrti na rakouské císaře.

Panství Kácov se rozkládalo v tehdejší Čáslavském kraji. Podle Sommera mělo celkem 31 poddanských vesnic a 2 městečka, a to Čestín a Kácov. K nejdůležitějším hospodářským odvětvím dominia patřilo zemědělství, lesnictví a pivovarnictví. Na dominiu bylo celkem 17 poplužních dvorů, z toho v režii majitele bylo obhospodařováno 8 a zbytek byl pronajat.

Rozsáhlý majetek sasko-lauenburských a bavorských vévodů, jehož součástí byl i Kácov, vyžadoval vytvoření ústředního úřadu pro správu všech statků. Po přechodu komplexu dominií roku 1803 na Ferdinanda III., kurfiřta salzburského, vznikla Administrace toskánských statků v Čechách, která se přeměnila po roce 1848 na ředitelství císařských statků.

K prvnímu pokusu o uspořádání registratury administrace bavorských vévodů v Čechách došlo v roce 1784 v souvislosti s jejím přestěhováním do Prahy, kdy účetní Antonín Birnbaum sestavil její inventář, který je vlastně soupisem písemností. Po převzetí statků Ferdinandem III. byl pořízen k registratuře nový, dvojdílný inventář, který zachycoval spisy do konce září 1805. Tento inventář nazývaný „Inventarium über die Grossherzoglich-herzoglich und Pfalz-zweibrückisch, dann Kurpfalz-bayerischen Haus- und Familienschriften bei den Gütern in Böhmen“ byl opět pouhým soupisem písemností podle označení fasciklů v abecedním pořádku.

Se zvětšením agendy administrace v době toskánské vyvstala potřeba vytvořit nové spisové schéma, podle kterého by se ukládaly písemnosti od roku 1800 až do roku 1830. Ke spisům z let 1800-1830 byly pořízeny soupisy písemností podle osob a soupisy podle věcných hledisek. Ke skutečné odborné péči o registraturu původce došlo po roce 1830, kdy se stal registrátorem Moritz Tietz, který vytvořil pro ukládání spisů nový věcný systém. Archivní materiál registratury administrace včetně písemností Kácova rozdělil na devět oddělení. Ke každému pododdělení byl pořízen archivní repertář, který je v podstatě abecedním rejstříkem k názvům signatur a podsignatur. Věcné skupiny Tietz označil signaturou, která se skládala z číslice a pokud byla rozsáhlejší, byla dále členěna ještě na podsignaturu označenou písmeny. Do nově vytvořených signatur u spisového pododdělení pro Kácov byly Tietzem začleněny dřívější věcné celky, které byly uloženy v původních obalech a opatřeny heslovitým udáním obsahu. Do zmíněných věcných skupin byl později zařazen obsahově shodný materiál. Někdy dochází zdánlivě k opakování dvou hesel, i když písemnosti nejsou stejné. Nedostatkem z dnešního hlediska tohoto uložení písemností v registratuře bylo to, že nerespektovalo diplomatické kategorie archiválií.

Původní spisové pomůcky k administraci toskánských statků v Čechách včetně spisového pododdělení pro Kácov zpřístupňovaly dostatečně archivní materiál, jehož uložení zůstalo proto beze změny. Po přechodu bývalých císařských statků po roce 1918 na československý stát byla registratura administrace odevzdána v roce 1921 Státnímu archivu zemědělskému.

Spisové pododdělení ATS Kácov obsahuje spisy z let 1616 – 1850 (1888). Součástí písemné pozůstalosti administrace se staly některé spisy předchozích majitelů, které byly zařazeny dodatečně do její registratury. Vznikly v kanceláři panství a následně byly zasílány ústřední správě k informaci nebo ke schválení a také k rozhodnutí. Jedná se převážně o schvalování agendy statku, dále o výtky a připomínky ústřední správy k chodu správy panství a jeho hospodářství.

K písemnostem spisového pododdělení pro Kácov existuje, jak již bylo řečeno, původní Tietzův repertář zahrnující 108 věcných skupin. Některé z nich, které jsou větší, rozsáhlejší nebo byly považovány za důležité, se dále ještě člení na podsignatury označené v repertáři písmeny. Při pořádání byly písemnosti zpracovány podle věcných skupin a byl upřesněn časový rozsah. Jednu inventární jednotku tvoří jedna signatura, eventuelně jedna podsignatura.

Některé věcné skupiny nejsou evidovány, protože se nedochovaly spisy a ani v repertáři nebyly tyto věcné skupiny podchyceny. Je možné předpokládat, že patrně došlo k jejich

sloučení s jinými signaturami ještě u původce nebo nebyly obsazeny a zůstaly volné pro další možnou agendu.

Písemnosti této fondové části tvoří převážně smlouvy týkající se prodeje a pronájmů nemovitostí, spisy vztahující se ke stavbám a opravám vrchnostenských budov, hospodářské zprávy, dobrozdání a zprávy o lesním a rybníčním hospodářství, dále o pivovarnictví, o mlýnech a o sklárně v Moránech, vyúčtování s odstupujícími úředníky, výtky účtárny k účtům a různé žádosti a stížnosti poddaných.

Uvedené písemnosti mohou posloužit pro studium správy panství a představují také bohatý pramen pro poznání hospodářské činnosti dominia, pivovarnictví a sociálních otázek poddaných.

Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků – ATS Ploskovic 1579 – 1850 (1889)

Dílčí inventář, 2005, 37 s., Jiřina Juněcová, 182 inventárních jednotek (170 kartonů spisů).

Panství Ploskovic ležící v dnešním Severočeském kraji náleželo koncem 16. století Petru staršímu Kostomlatskému na Býčkovcích a Soběnicích, který je záhy postoupil svému příbuznému Janu Habartovi Kostomlatskému z Vřesovic. V roce 1631 se přidal Jan Habart Kostomlatský z Vřesovic na stranu nepřítele, a proto mu byly statky zkonfiskovány. Jejich správou byl pověřen prezident dvorské válečné komory hrabě Jindřich Šlik z Pasaunu, který je získal do vlastnictví roku 1637. Dědičkou celého majetku se stala jeho dcera Marie Sidonie, která prodala Ploskovic roku 1663 sasko-lauenburskému vévodovi Juliu Jindřichovi. Ten vytvořil v Čechách po třicetileté válce rozsáhlou državu statků. Ploskovic se staly od té doby součástí uvedeného komplexu panství. Vévoda Julius Jindřich přikoupil ještě ke svým statkům v roce 1665 Horní Chobolici, roku 1676 Svádov a v roce 1690 Trnovany. Majetek zdědil syn Julius František a po jeho smrti přešel na pozůstalé dcery Annu Marii Františku a Františku Sibylu. Anna Marie Františka, provdaná za Fridricha Viléma, falckraběte rýnského a později za toskánského vévodu Gastona III. Medici, získala středočeská a severočeská panství, a to Buštěhrad, Zvoleněves, Horní Polici, Zákupy a Ploskovic. Po smrti Marie Anny Františky přešel všechen majetek na její dceru Marii Annu Karolínu provdanou za bavorského vévodu Ferdinanda. Statky zdědil syn Klement František. V držení bavorského rodu zůstala statková doména včetně Ploskovic do roku 1803, kdy přešla na sekundogenituru habsburského rodu. Podle rodinných ujednání Habsburků, převzatých později do smlouvy vídeňského kongresu, byly bývalé statky toskánských velkovévodů včetně Ploskovic určeny pro vnuka císaře Františka I., Františka Karla, vévodu zákupského, syna císaře Napoleona, a do jeho plnoletosti je měl užívat Ferdinand III., velkovévoda toskánský. V roce 1832, kdy zemřel František Karel, vnuk císaře Františka I., přešla majetková država na Leopolda II. toskánského velkovévodu, který ji držel až do roku 1847. Na základě článku 101 Vídeňského kongresu z 9. června 1815 byla vytvořena dvorská komise, jejímž úkolem bylo převzít toskánské statky v Čechách. Ke skutečnému převedení panství došlo až roku 1849. Abdikace císaře Ferdinanda V. v roce 1848 nic nezměnila na faktickém stavu přejímaných statků, které měl v doživotním užívání. Proto, když císař Ferdinand V. zemřel roku 1875, majetek přešel na císaře Františka Josefa I. a po jeho smrti na rakouské císaře.

Panství Ploskovic se Svádovem a Zahořany se rozkládalo v tehdejší Litoměřickém kraji. Dominium (včetně Svádova a Zahořan) mělo podle Sommera celkem 51 poddanských vesnic a 3 městečka, a to Ploskovic, Zahořany a Svádov. K nejdůležitějším hospodářským odvětvím dominia patřilo zemědělství, pivovarnictví a lesnictví. Na panství bylo celkem dvanáct poplužních dvorů, z toho v režii majitele bylo obhospodařováno sedm a zbytek byl pronajat.

Rozsáhlá majetková država sasko-lauenburských a bavorských vévodů, jejíž součástí byly i Ploskovice, vyžadovala vytvoření centrálního úřadu pro správu všech statků. Po přechodu komplexu dominií roku 1803 na Ferdinanda III., kurfiřta salzburského vznikla Administrace toskánských statků v Čechách, která se přeměnila po roce 1848 na ředitelství císařských statků.

K prvnímu pokusu o uspořádání registratury administrace bavorských vévodů v Čechách došlo v roce 1784 v souvislosti s jejím přestěhováním do Prahy, kdy účetní Antonín Birnbaum sestavil její inventář, který je vlastně soupisem písemností. Po převzetí statků Ferdinandem III. byl pořízen k registratuře nový, dvojdílný inventář, který zachycoval spisy do konce září 1805. Tento inventář nazývaný „Inventarium über die Grossherzoglich-herzoglich und Pfalz-zweibrückisch, dann Kurpfalz-bayerischen Haus- und Familienschriften bei den Gütern in Böhmen“ byl opět pouhým soupisem písemností podle označení fasciklů v abecedním pořádku. Se zvětšením agendy administrace v době toskánské vyvstala potřeba vytvořit nové spisové schéma, podle kterého by se ukládaly písemnosti od roku 1800 až do roku 1830. Ke spisům z let 1800-1830 byly pořízeny soupisy písemností podle osob a soupisy podle věcných hledisek. Ke skutečné odborné péči o registraturu původce došlo po roce 1830, kdy se stal registrátorem Moritz Tietz, který vytvořil pro ukládání spisů nový věcný systém. Archivní materiál registratury administrace včetně písemností Ploskovic rozdělil na devět oddělení. Ke každému pododdělení byl pořízen archivní repertář. Věcné skupiny Tietz označil signaturou, která se skládala z číslice a pokud byla rozsáhlejší, byla dále členěna ještě na podsignaturu označenou písmeny. Do nově vytvořených signatur u spisového pododdělení pro Ploskovice byly Tietzem začleněny dřívější věcné celky, které byly uloženy v původních obalech a opatřeny heslovitým udáním obsahu. Do zmíněných věcných skupin byl později zařazen obsahově shodný materiál. Někdy dochází zdánlivě k opakování dvou hesel, i když písemnosti nejsou stejné. Nedostatkem z dnešního hlediska tohoto uložení písemností v registratuře bylo to, že nerespektovalo diplomatické kategorie archiválií.

Původní spisové pomůcky k administraci toskánských statků v Čechách včetně spisového pododdělení pro Ploskovice zpřístupňovaly dostatečně archivní materiál, jehož uložení zůstalo proto beze změny. Po přechodu bývalých císařských statků po roce 1918 na československý stát byla registratura administrace odevzdána v roce 1921 Státnímu archivu zemědělskému.

Spisové pododdělení ATS Ploskovice obsahuje spisy z let 1579 – 1850 (1889). Součástí písemné pozůstalosti administrace se staly některé spisy předchozích majitelů, které byly zařazeny dodatečně do její registratury. Vznikly v kanceláři panství a následně byly zasílány ústřední správě k informaci nebo ke schválení a také k rozhodnutí. Jedná se převážně o schvalování agendy statku, dále o výtky a připomínky ústřední správy k chodu správy panství a jeho hospodářství.

Při pořádání byly písemnosti zpracovány podle věcných skupin a byl upřesněn časový rozsah. Jednu inventární jednotku tvoří jedna signatura, eventuelně jedna podsignatura. Některé věcné skupiny nejsou evidovány, protože se nedochovaly spisy a ani v repertáři nebyly tyto věcné skupiny podchyceny. Je možné předpokládat, že patrně došlo k jejich sloučení s jinými signaturami ještě u původce nebo nebyly obsazeny a zůstaly volné pro další možnou agendu.

Písemnosti této fondové části tvoří převážně smlouvy týkající se prodeje a pronájmů nemovitostí, spisy vztahující se ke stavbám a opravám vrchnostenských budov, dále hospodářské zprávy a zprávy o lesním a rybníčním hospodářství, o myslivosti, o pivovarnictví, mlýnech, o těžbě uhlí, vyúčtování s odstupujícími úředníky, výtky účtárny k účtům, zprávy o selských povstáních a různé žádosti a stížnosti poddaných.

Uvedené písemnosti mohou posloužit pro studium správy panství a představují také bohatý pramen pro poznání rostlinné a živočišné produkce dominia, pivovarnictví, těžby uhlí

a sociálních otázek a života poddaných.

Stavovský zemský výbor v Čechách (1763) 1780 – 1784

Katalog, 2005, 186 stran, Marie Lišková, Helena Kokešová, Pavla Lutovská, 1919 inventárních jednotek (54 kartonů spisů)

Zemský výbor vznikl na základě reskriptu císaře Karla VI. z 30. srpna 1714 jako stálý orgán zemské samosprávy. Jeho úkolem byl dozor nad činností i personálním obsazením reorganizovaného vrchního berního úřadu a správa zemských daní, tj. jejich vybírání a rozhodování o daňových úlevách. V jeho kompetenci bylo také přidělování zimního ubytování vojsku, péče o jeho zásobování, vypisování zemské půjčky a dozor nad jejím splácením. Zemský výbor měl jako výkonný orgán částečně nahrazovat činnost zemského sněmu v období mezi jeho zasedáními. Měl osm členů v čele s nejvyšším purkrabím jako direktorem. Zpočátku byl volen na dobu dvou let, po roce 1720 se volební období prodloužilo na šest let.

Zemský výbor stál vně jakýchkoli zeměpanských úřadů a veškerá jeho komunikace s nimi probíhala přes české místodržitelství. Nepříslušela mu ani nařizovací pravomoc, mohl ovlivňovat pouze práci u vrchního berního úřadu a krajských pokladen nebo pokladen zemských stavovských přírážek. Po roce 1781 zasáhly úřad reformy Josefa II., zemský výbor byl zrušen, jeho činnost však neustala okamžitě, a tak až tři roky poté dočasně zanikla veškerá organizovaná správní činnost stavů mimo sněmovní zasedání.

Všechny úřední spisy zůstávaly ve spisovně zemského výboru až do doby, kdy byly předány do Archivu země České. Archiv přebíral spisy postupně, chronologicky, a s přebíráním nejstarší části začal již záhy po svém vzniku v roce 1862.

Veškerou písemnou agendu zemského výboru vedli zaměstnanci vrchního berního úřadu, a proto byla jeho registratura uchovávána při vrchním berním úřadě na Pražském hradě. Na počátku 19. století byla sloučena s tzv. stavovskou registraturou při obnoveném zemském výboru a s tou byly spisy po zřízení Archivu země České předány k němu do úschovy.

Spisy byly od počátku ukládány chronologicky, po měsících. Z protokolů se zachoval pouze jediný sešit, vedený od 1. února do 22. března 1715. Došlé spisy byly nejprve projednány na zasedání zemského výboru a pak postoupeny k vyřízení dle kompetence. Většina vyřízení je stylizována tak, že zemský výbor odpovídá jako sbor, pouze dobrozdání panovníkovi nebo přípis nějakému význačnému šlechtici podává svým jménem nejvyšší purkrabí. Veškerou korespondenci vedl zemský výbor v němčině.

Co se týče obsahu písemností a věcné náplně registratury, obměňovala se s podmínkami zemského bernictví a pod nápořem historických souvislostí, ač jeho základním tématem zůstává vybírání daní či nedoplatků všeho druhu, vyřizování vojenských záležitostí a personálie zemských zaměstnanců. Ve spisech zemského výboru lze sledovat vývoj zemského hospodářství i soudobou berníční praxi, lze z nich vyčíst hospodářské a sociální poměry na jednotlivých dominiích, a to jak z podání zemskému výboru, tak i z četných žádostí o snížení daní, zrušení exekucí či sekvestrací pro daňové nedoplatky.

Tento svazek katalogu zpřístupňuje spisy z konečného období fungování zemského výboru z let 1780–1784. Spisy z tohoto období se nedochovaly v souvislé řadě, objevují se mezery způsobené buď ztrátou písemností nebo jejich převedením do registratury zemského výboru či k jiným institucím po obnovení jeho činnosti za vlády Leopolda II. Patnáctý díl katalogu je poslední částí rozsáhlé archivní pomůcky, která začala vznikat v polovině 50. let 20. století. První díl byl vydán roku 1956. Katalogizační práce probíhaly až do poloviny 80. let, kdy v roce 1986 vyšel předposlední, čtrnáctý svazek. Po dvaceti letech je tedy završeno dílo vydáním posledního dílu, na němž se při zpracovávání musely podílet již další pracovnice SÚA (NA). Katalog vypracovala Marie Lišková, revize katalogu, vypracování rejstříků i

úvod jsou dílem Heleny Kokešové a Pavly Lutovské.

Ministerstvo průmyslu, obchodu a živností, Praha – dodatky II, 1919 - 1942

Inventář, 2005, 18 s., Michaela Munková, 38 inventárních jednotek (24 kartonů a 1 kniha)

Ministerstvo průmyslu, obchodu a živností vzniklo v roce 1918 z bývalého rakouského ministerstva obchodu. Jeho právní základ byl dán tzv. recepčním zákonem č. 11/1918 Sb. a zákonem č. 2/1918 Sb. Stalo se nejvyšší instancí státní správy pro oblast průmyslu, obchodu a živností. V roce 1927 proběhla vnitřní reorganizace - ministerstvo bylo rozčleněno na prezidium a čtyři sekce (I. průmyslovou, II. obchodně politickou, III. živnostenskou, IV. obchodní a dopravní).

Do působnosti ministerstva patřily záležitosti průmyslu, zejména kartelů a trustů, nostrifikace podniků, činnost průmyslových a obchodních spolků a svazů, otázky přechodného hospodářství, úprava výroby, státní a veřejné dodávky. Dále ministerstvo připravovalo obchodní, celní a platební smlouvy s cizinou a provádělo obchodní zpravodajství, podporovalo zahraniční obchod, kontrolu dovozu a vývozu zboží aj. Ve své kompetenci mělo také záležitosti hospodářských a živnostenských poradních sborů (Státní rada živnostenská, celní rady aj.), obchodních a živnostenských komor, ochranu práv vyplývajících ze živnostenského vlastnictví, tj. vynálezů, ochranných známek a vzorků. Organizovalo a podporovalo tuzemské a mezinárodní veletrhy a výstavy včetně československé účasti na nich. V lednu 1942 došlo v rámci tzv. Heydrichových správních reforem k faktickému zániku ministerstva. Nově bylo zřízeno ministerstvo hospodářství a práce, které převzalo kompetence zaniklého ministerstva průmyslu, obchodu a živností, stejně jako některé agendy zrušeného ministerstva veřejných prací a ministerstva sociální a zdravotní správy.

Zpracovaná fondová část obsahuje především materiály k československým a později protektorátním expozicím na zahraničních mezinárodních výstavách a veletrzích. Tyto dokumenty byly ve spisovně původce řazeny pouze chronologicky a proto se z důvodu větší přehlednosti přistoupilo k jejímu abecednímu uspořádání podle států, ve kterých se příslušné expozice konaly. Časově je tato část dodatků ohraničena, až na výjimku z roku 1931, lety 1934 – 1942. Zmíněné alfabetické členění podle jednotlivých států proto odpovídá státoprávním poměrům z roku 1934. Každý státní útvar, v němž se veletrhy či výstavy konaly, představuje jednu inventární jednotku. Jako samostatné inventární jednotky byly brány kolonie. V rámci inventárních jednotek jsou pak veletrhy řazeny chronologicky.

Součástí dodatků je též malý, neucelený soubor materiálů týkajících se dovozních a vývozních cel, vodní a letecké dopravy, ochranných známek a patentů a spisy Státní rady živnostenské. Jsou zde uloženy i výroční publikace Vzájemně pojišťovací banky Slavie a Jednoty pro zvelebení průmyslu cihlářského a dále také publikace Zemského úvěrního fondu živnostenského v Praze a rozhodčího soudu obchodní a živnostenské komory v Brně.

Dodatky byly uspořádány podle výše uvedené organizační struktury ministerstva z roku 1927. Vzhledem k takřka monotematickému charakteru fondu bylo upuštěno od vytvoření věcného rejstříku. Osobní rejstřík nebyl vypracován pro absenci jmen v regestech. V zeměpisném rejstříku jsou jednotlivé lokality řazeny podle současného politického uspořádání.

Tento fond představuje zajímavý pramen především ke studiu československého zahraničního obchodu.

Ministerstvo vnitra, Londýn (1918) 1940-1945 (1947)

Inventář, 2005, 260 s., Ivan Šťovíček, 343 kartonů, 7 knih a 11 kartoték

Po ustanovení prozatímní československé vlády v Londýně v červenci 1940 se postupně začal budovat i úřad Ministerstva vnitra. Nejprve se utvářely jednotlivé referáty, které se později přeměnily na odbory. O organizaci Ministerstva vnitra a působnosti jeho jednotlivých organizačních složek v počátečním období nemáme sice žádné pramenné informace, lze však předpokládat, že vnitřní organizace úřadu se postupně vyvíjela do podoby, jakou známe z počátku roku 1942. K 1. únoru t.r. tvořily ministerstvo čtyři odbory s přesně vymezenou kompetencí:

- I. odbor – prezidium
- II. odbor - administrativně právní
- III. odbor – školský
- IV. odbor - politický a státně bezpečnostní

Nárůst práce, která souvisela s očekáváním brzkého konce války a blížící se dobou návratu do vlasti a s tím související přípravou na převzetí státní moci na osvobozeném území Československa, vedl na počátku roku 1943 k úvahám o reorganizaci samotného úřadu. Výnosem ministra J. Slávika č.7019/1/43 vstoupila tato reorganizace ministerstva v platnost ke dni 5. června 1943 a ministerstvo skládalo z následujících složek:

1. Prezidium
2. Odbor právně administrativní
3. Odbor pro organizaci státní správy
4. Odbor pro politické zpravodajství a věci státně bezpečnostní
5. Referát pro Podkarpatskou Rus
6. Školský a osvětový odbor
7. Studijní oddělení pro věci školské a osvětové.

Kompetence a náplň činnosti u dosud existujících odborů zůstaly většinou nezměněny, byly však precizovány. U nových složek rozsah činností se nově definoval.

Po ustanovení nové československé vlády v Košicích ukončilo Ministerstvo vnitra v Londýně, tak jako všechny orgány československého státního zřízení v zahraničí, svou činnost a začalo provádět likvidaci úřadu. V rámci likvidace se uzavíraly jednotlivé agendy a spisy se postupně stěhovaly do Prahy, kde byly uloženy v prostorách Ministerstva vnitra a patrně je spravoval 2. odbor politického zpravodajství. Počátkem padesátých let fond přešel do správy Archivního a studijního ústavu Ministerstva vnitra, kde byl zaevidován pod č. 2. Zde byl fond zmanipulován do 94 věcných skupin a k 15. únoru 1952 byl k němu vypracován inventární soupis. Do Státního ústředního archivu v Praze byl fond předán 3. listopadu 1988. K jeho archivnímu zpracování se přikročilo v roce 2001.

Při zpracování byla zachována struktura uspořádání, jak ji vytvořil zmíněný studijní ústav, jednotlivé záznamy inventárních jednotek však byly v inventáři uspořádány podle organizace úřadu a podle věcných souvislostí.

Fond patří mezi nejvýznamnější archivní soubory, které dokumentují činnost československé emigrace v Londýně v letech 1940-1945. Obsahuje písemnosti vztahující se k práci prezidenta E. Beneše, i dalších orgánů československého státního zřízení v exilu. Dokumentuje spolupráci s britskými úřady, vládami protifašistické koalice, různými institucemi apod. Obsahuje rozsáhlý materiál o jednotlivých osobách, jejich politické orientaci, sociálním postavení a činnosti za války. Zvláště významné jsou archiválie, které informují o protibenešovské opozici a činnosti německé emigrace z ČSR.

Německé státní ministerstvo pro Čechy a Moravu, Praha, (1906) 1939 - 1945 (1965)
Inventář, 2005, 306 s., Jaroslav Pažout, Monika Sedláková, 1372 inventárních jednotek (109 kartonů)

Německé státní ministerstvo pro Čechy a Moravu bylo od 20. srpna 1943 nejvyšším orgánem německé okupační správy v protektorátu. Ve své činnosti navazovalo na dosavadní Úřad říšského protektora v Čechách a na Moravě, jehož organizační strukturu také de facto převzalo. Podle výnosu ze 4. listopadu 1943 se ministerstvo skládalo z prezidia a devíti oddělení (I. Všeobecná a vnitřní správa, II. Justice, III. Školství, IV. Kulturní politika, V. Hospodářství a práce, IV. Výživa a zemědělství, VII. Finance, VIII. Doprava a technika, IX. Sdělovací technika a pošta). Funkci německého státního ministra zastával po celou dobu jeho existence Karl Hermann Frank, který byl do vzniku ministerstva státním tajemníkem u říšského protektora. Frank působil zároveň ve funkci vyššího velitele SS a policie pro Čechy a Moravu.

Spisy Německého státního ministerstva pro Čechy a Moravu získala krátce po skončení druhé světové války do své správy Státní bezpečnost. Pocházely pravděpodobně z nálezů písemností ve Štěchovicích. Tyto materiály se staly součástí tzv. Studijního ústavu ministerstva vnitra, čemuž odpovídá i způsob jejich pozdějšího uspořádání vycházejícího z metodiky ústavu, která upřednostňovala státně bezpečnostní hledisko. Fondu bylo přiděleno číslo 110. Byl rozčleněn do jednotlivých složek označených signaturami, které představují pestrou směs dokumentů, u nichž často chybí jakákoliv souvislost. Cílem tohoto zpracování nebylo systematické uspořádání fondu, ale umožnění rychlého vyhledávání informací o jednotlivých osobách. Jména osob nacházejících se v materiálech fondu byla zařazena do jakéhosi generálního osobního rejstříku zpracovávaného ke všem fondům studijního ústavu. Možnost věcných rešerší však byla značně omezena, a to i přes existenci inventárního soupisu z r. 1952, který je přes svou poměrnou obsáhlost značně nedokonalý, až zavádějící.

Dodatečně byly k fondu přiřazeny další skupiny archiválií, především fotokopie dokumentů předaných ze Sovětského svazu v polovině 60. let, které obsahovaly hlášení německé SD a abwehru o nacistické zpravodajské síti v Československu v letech 1936 – 1939 a o československých zpravodajských složkách. Do Státního ústředního archivu v Praze byl fond předán v roce 1989.

Vzhledem k trvajícimu využívání osobní kartotéky bývalého studijního ústavu pro úřední i badatelské účely nebylo možno přistoupit k rozmanipulování fondu a k jeho novému uspořádání podle organizační struktury německého státního ministerstva, případně podle ucelenějších věcných celků. Existence kartotéky byla také jedním z hlavních důvodů, proč se zdálo neúčelné delimitovat z fondu materiály, které představují jeho provenienčně heterogenní součásti. Bylo proto přistoupeno k zinventarizování fondu podle jeho stávající struktury. Základem pro stanovení inventární jednotky se staly původní složky označené signaturami, k nimž byly vypracovány podrobné registry. Při inventarizaci fondu bylo nutné vypořádat se s problematikou německé terminologie zpracovávaných dokumentů. Inventář proto kromě běžných součástí, jako jsou jednotlivé rejstříky, obsahuje i výběrový heslář původních názvů institucí a dalších termínů s jejich českým překladem.

Fond Německé státní ministerstvo pro Čechy a Moravu představuje klíčový pramen pro výzkum dějin protektorátu především v letech 1943 – 1945. Obsahuje též cenné materiály z předcházejícího období německé okupace pocházející především ze spisovny úřadu státního tajemníka u říšského protektora, které byly při vzniku nového ministerstva převedeny do jeho registratury, případně do fondu začleněny až po skončení války.

Proskowetz Emanuel, dr. h. c. (1843) 1849–1939

Inventář, 2005, 11 s., Hana Drábíková, 2 kartony, 1 fotografie

Emanuel Proskowetz (16. listopadu 1849 – 20. listopadu 1944) se narodil v Praze v rodině nájemce velkostatku a propagátora pěstování cukrovky Emanuela Proskowtze st. Po gymnaziálních studiích v Praze a ve Vídni si vzdělání doplnil několika semestry na vídeňské

univerzitě, kde se zaměřil zejména na studium přírodních věd. Od roku 1871 působil v zemědělské praxi, nejprve na velkostatku svého tchána v Kopistech u Mostu, později na vlastních velkostatech Židlochovice a Kvasice. Dosáhl významných úspěchů zejména v cukrovarnictví a pěstování ječmene; o těchto tématech publikoval řadu teoretických prací (zejména se věnoval problematice pěstování tzv. krajových odrůd ječmene). Podílel se zároveň na spolkovém životě (zejm. jako zakladatel Spolku pro zvelebení zemědělského výzkumnictví a Společnosti pro pěstování rostlin) i na mezinárodních vědeckých aktivitách v oblasti zemědělství.

Torzo osobního fondu obsahuje deníky původce z let 1849–1939 s autobiografickými záznamy i zprávami o problémech odborného a vědeckého zájmu.

Obrtel František (1866) 1873–1954

Inventář, 2005, 23 s., Alena Smítková, 2 kartony, 13 fotografií

František Obrtel (31. března 1873 – 13. února 1962) se narodil v obci Henčlov u Přerova. Po studiu Právnické fakulty nastoupil jako redaktor Selských listů v Olomouci (v letech 1902–1916 zde působil jako vedoucí redaktor), od roku 1916 pak působil jako novinář v redakci agrárních novin Venkov, a to až do odchodu do důchodu v roce 1933; v letech 1920–1924 působil navíc v měsíčníku Brázda. Žurnalistická činnost Františka Obrtela se zaměřila zejména na problematiku historie venkova, kulturní historie a národopisu s akcentem na území střední Moravy. Kromě drobných článků byly postupně publikovány rovněž rozsáhlejší práce korunované syntézou Zemědělské družstevnictví v Československu (1928).

Torzo osobního archivu obsahuje zlomek korespondence původce, strojopis nevydaných pamětí (314 s.) koncipovaných zároveň jako dějiny rodného Henčlova, rukopisy drobných novinových článků, podkladový a přípravný materiál a novinové výstřižky vlastních i cizích článků. Orientaci v inventáři umožňuje také osobní rejstřík.

Culka Zdeněk, JUDr. (1903) 1915–1998 (1999)

Inventář, 2005, 36 s., Dagmar Culková a Jan Kahuda, 24 kartonů, 1 tubus, 426 fotografií, 1 mikrofilm

Zdeněk Culka (9. února 1915 – 29. ledna 1998) se narodil v Nymburce. Po studiu na nymburské reálce a doplňovací maturitě z latiny pokračoval studiem Právnické fakulty Univerzity Karlovy a současně muzikologie a hudební vědy na Filozofické fakultě téže univerzity. Studia mohl dokončit až po II. světové válce, poté přijal zaměstnání jako právník ve Výsadní obilní společnosti, později Ministerstvu výživy. Od počátku 50. let byl jako kádrově nespolehlivý propuštěn a odpovídající místo našel až roku 1965 v hudebním oddělení Národního muzea. Z. Culka vytvořil rozsáhlé vědecké dílo v oboru hudební vědy a dějiny hudby. Zaměřil se zejména na hudební dějiny rodného Nymburka a širšího okolí (dějiny nymburských hudebních spolků, zejm. Nymburského Hlaholu, sbírka lidových písní z Polabí, soupis hudebníků okresu Nymburk apod.). Druhým tématem pak byla historie české varhanní hudby v nejširších souvislostech, zde zejména osobnosti významných varhaníků, dějiny české varhanářské a klavírnické výroby.

Poměrně rozsáhlý a dobře zachovaný osobní archiv Z. Culky obsahuje kromě osobních dokladů a korespondence týkající se vědecké činnosti původce zejména rukopisy často nevydaných studií a článků, rozsáhlou přípravnou dokumentaci a výpisky (k osobnostem, firmám vyrábějícím hudební nástroje apod. V části věnované cizím osobám nalezneme řadu rukopisů, které byly Culkovi svěřeny k dokončení (např. katalog díla B. Smetany).

Glazar Richard, dipl. ek. 1937–1997

Inventář, 2005, 26 s., Renata Kuprová a Alena Vrbová; 1 diplom, 10 kartonů, 1 plán, 64 fotografií, 9 fotoalb, 3 zvukové záznamy

Richard Glazar (29. listopadu 1920 – 20. prosince 1997) se narodil v Praze. Během II. světové války čelil kvůli židovskému původu rasové persekuci a posléze byl vězněn v koncentračním táboře Treblinka (v letech 1942–1945), odkud se mu podařilo uprchnout. Po válce vystudoval ekonomii a pracoval v zahraničním obchodě, od roku 1969 do počátku 90. let žil v emigraci ve Švýcarsku. Účastnil se jako svědek soudních procesů s dozorcí v koncentračním táboře a systematickou publikační a přednáškovou činností seznamoval posluchače a čtenáře s životem v koncentračním táboře a během okupace. Glazar podal důležitá svědectví o nacistické zvěli, holocaustu, antisemitismu a xenofobii, jeho osobnost se stala uznávanou morální autoritou, což bylo oceněno rovněž propůjčením několika vyznamenání (mj. Řád T. G. Masaryka III. třídy). Úspěch u čtenářů získala zejména Glazarova vzpomínková kniha Treblinka – slovo jako z dětské říkanky (Praha 1995) a předtím německy vydaná Die Falle mit dem grünen Zaun (1993).

Osobní fond Richarda Glazara obsahuje kromě několika osobních dokladů a torza korespondence (zejm. z 90. let) především rukopisy obou monografií, audiokazety s namluvenými vzpomínkami, rukopisy novinových článků, polemik a recenzí; dále též přípravný materiál a dokumentaci včetně plánu koncentračního tábora, fotografií a novinových výstřížků.

Správa informačních center, Praha 1970–1989

Prozatímní inventární seznam, 2003, s. 31, Iveta Mrvíková, 25 filmových pásů

Fond obsahuje dokumentární kinematografické filmy o českých osobnostech z oblasti výtvarného umění, hudby, filmy týkající se české historie a o dalších zajímavostech v Čechách a na Moravě. Filmy jsou především ve francouzské verzi.

Fond předalo Národnímu archivu Ministerstvo zahraničních věcí ČR – Správa informačních center, pobočka Bukurešť. Jedná se o kinematografické filmy z pobočky v Bukurešti v roce 2000.

Prozatímní inventární seznam byl vytvořen z důvodu neuzavřenosti fondu (předpokládá se předávání materiálů i z poboček v jiných zemích bývalého východního bloku) a je opatřen těmito rejstříky: názvů filmů, osobním, místním a věcným.

Chemapol, organizace zahraničního obchodu – kinematografické filmy a zvukové záznamy, Praha 1972–1989

Prozatímní inventární seznam (kinematografické filmy), 2003, s. 25, Iveta Mrvíková, 21 filmových pásů

Jde o dílčí část archivního fondu Chemapol, organizace zahraničního obchodu, Praha, která obsahuje dokumentární a propagační kinematografické filmy, týkající se výrobní činnosti a výzkumu podniků z oblasti chemického průmyslu, zpracování ropy, farmaceutického průmyslu a obchodních organizací zabývajících se vývozem a dovozem chemických surovin a výrobků. Filmy jsou v českých a cizojazyčných verzích.

Zpřístupnění formou prozatímního inventárního seznamu bylo zvoleno především z toho důvodu, že materiál nebyl zatím převzat kompletně a není zpracován celý fond. Prozatímní inventární seznam je opatřen těmito rejstříky: názvů filmů, osobním, místním a institucí.

Koospol, organizace zahraničního obchodu – kinematografické filmy, Praha 1974–1988

Prozatímní inventární seznam, 2003, s. 54, Iveta Mrvíková, 84 filmových pásů

Jde o dílčí část archivního fondu Koospol, organizace zahraničního obchodu, Praha, která obsahuje reklamní, propagační a dokumentární kinematografické filmy z oblasti potravinářského průmyslu. Nejvíce jsou zastoupeny filmy propagující export i výrobu českého piva, karlovarského likéru Jan Becher a cukrovinek. Filmy jsou v různých jazykových mutacích.

Zpřístupnění dílčí části archivního fondu formou prozatímního inventárního seznamu bylo zvoleno především z toho důvodu, že materiál nebyl zatím převzat kompletně a není zpracován celý fond. Prozatímní inventární seznam je opatřen těmito rejstříky: názvů filmů, osobním a místním.

Výstavnictví – kinematografické filmy, Praha (1965)–1980

Prozatímní inventární seznam, 2003, s. 18, Iveta Mrvíková, 15 filmových pásů

Dílčí část archivního fondu Výstavnictví, Praha obsahuje dokumentární i instruktážní kinematografické filmy, související především s činností národního podniku: aranžování výkladních skříní, výstavba továrního komplexu pro národní podnik Výstavnictví, dokument ze zahájení provozu pražského metra na trase A, dokument k 75. výročí České filharmonie, dokument o založení komunistické strany na Slovensku, vzdělávací pořad z historie tiskových technik a stříhový dokument o vzájemných vztazích Československa a Sovětského svazu. Filmy jsou v české a ve slovenské verzi.

Zpřístupnění formou prozatímního inventárního seznamu bylo zvoleno z důvodu nezpracovanosti písemné části archivního fondu. Prozatímní inventární seznam je opatřen těmito rejstříky: názvů filmů a osobním.

Centrotex, organizace zahraničního obchodu – kinematografické filmy, Praha 1958–1989

Prozatímní inventární seznam, 2003, s. 60, Iveta Mrvíková, 70 filmových pásů

Jde o dílčí část archivního fondu Centrotex, organizace zahraničního obchodu, Praha, která obsahuje dokumentární kinematografické filmy, týkající se propagace výrobků československého textilního průmyslu doma i v zahraničí. Na různých výstavních a veletržních akcích, pořádaných doma i ve světě, prezentuje Centrotex širokou škálu exponátů především formou módních přehlídek. Filmy jsou v různých jazykových verzích.

Prozatímní inventární seznam je opatřen těmito rejstříky: názvů filmů, osobním, místním a institucí).

Ministerstvo práce a sociálních věcí – kinematografické filmy, Praha 1976–1988

Prozatímní inventární seznam, 2003, s. 32, Iveta Mrvíková, 27 filmových pásů

Dílčí část archivního fondu Ministerstvo práce a sociálních věcí, Praha obsahuje dokumentární a osvětové kinematografické filmy s pracovní a sociální tematikou: zlepšení produktivity práce, využívání pracovní doby, výběr budoucího povolání školních dětí, organizace práce.

Filmy jsou v české verzi. Zpřístupnění formou prozatímního inventárního seznamu bylo zvoleno především z důvodu nezpracovanosti písemné části archivního fondu. Prozatímní inventární seznam je opatřen těmito rejstříky: názvů filmů a osobním.

Ústav stavebních informací – obrazové a zvukové dokumenty, Praha 1960–1993

Prozatímní inventární seznam (kinematografické filmy), 2000, s. 134, Iveta Mrvíková, 201 filmových pásů

Jde o dílčí část archivního fondu Ústav stavebních informací, Praha, která obsahuje instruktážní a dokumentární kinematografické filmy z oblasti stavebnictví. Tématicky jsou filmy zaměřené na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, organizaci a řízení práce ve stavebnictví, manipulaci s materiálem, stavební stroje a mechanismy, dopravu, skladování, inženýrské stavby a zakládání staveb, pozemní stavby (konstrukce a technologie), technické zařízení budov, výrobní procesy, stavební hmoty, beton a silikátová prefabrikace, kamenoprůmysl, průmysl cementu a vápna ap. Jedná se tedy zejména o odborné filmy instruktážního charakteru, vyrobené v letech cca 1960–1990. Filmy sloužily jako názorný prostředek k výuce a školení zaměstnanců resortu stavebnictví nebo k pořádání odborných seminářů v oblasti vědecko technického rozvoje.

Filmy jsou v české verzi. Zpřístupnění formou prozatímního inventárního seznamu bylo zvoleno především z toho důvodu, že písemný archivní materiál není zpracován. Prozatímní inventární seznam je opatřen těmito rejstříky: názvů filmů, osobním, místním, institucí a věcným.

Využívání archiválií**Tab. č. III/5 - Využívání archiválií**

Počet badatelů celkem	Z toho cizinců	Počet badatelských návštěv	Počet správních řízení podle § 38 odst. 2	Počet zapůjčených evidenčních jednotek	Počet vypůjčených evidenčních jednotek	Počet rešerší pro úřední potřebu	Počet rešerší pro soukromé účely
2418	311	12811		237	313	2282	1177

Prostřednictvím informačního systému Badatelna, který je k dispozici v centrální studovně na Chodovci lze poskytnout i další statistické údaje. Nezahrnují však výkony studovny oddělení fondů samosprávy a státní správy do roku 1848 a církevních institucí na třídě Milady Horákové 133 (jsou však objemem srovnatelné s výkonem centrální studovny).

Stejně jako v roce 2004, tak i v roce 2005 bylo dle informačního systému nejvíce zahraničních badatelů ze Slovenska (60). Dále pak následovali badatelé z Německa (40), USA (27), Rakouska (10), Itálie (6) a další. Letos nás navštívili i dva badatelé z arabského světa. Systémem bylo zprostředkováno celkem 19 127 objednávek, což je zhruba o polovinu více než v roce 2004. Toto navýšení je dáno zvýšením limitu předkládaných archiválií na jeden den - ze tří kartonů na pět a z pěti jednotlivin na deset.

Největší zájem je o dějiny dopravy, o československé dějiny 1945-1989 a pak o československé dějiny 1918-1945. Nejvíce objednávek z jediného fondu, celkem 1297, bylo z fondu Ministerstvo železnic I., což je o 486 více než v minulém roce. Z fondů provenience bývalého ÚV KSČ, bylo předloženo celkem 3492 objednávek, což je o 583 více než v roce minulém. Řada objednávek z důvodů nezpracovanosti fondů nemohla být systémem Badatelna ani zachycena. Na oddělení fondů státní správy z let 1945 – 1992 tak leží největší nápor na přípravu archiválií pro badatelnu ze všech oddělení.

Mimo SW Badatelna bylo badatelům např. předloženo i 38 kartonů, 6007 ks jednotlivin, 59 alb a 33 šanonů s fotografickými dokumenty. Badatelsky nejvíce využívanými archivními

soubory jsou v případě oddělení Foto-, fono-, kinodokumentů Centrální katalog, Fotodokumentace 1897–1975, Fotoarchiv K.H. Franka, Sběrka 2. světová válka, Sběrka Květnové povstání 1945, Zahraniční úřad Berlín, Kropáček, Klub českých turistů a Sběrka fotografií SČF. Napříč obdobími a odděleními je velký zájem o genealogická a biografická studia.

Domácí i zahraniční badatelé si z centrální badatelny odnesli a zaplatili celkem 33 797 kopií, což je o 19 539 kopií méně než v roce 2004. Toto razantní snížení je způsobeno umožněním badatelům používat vlastní reprodukční zařízení. Povolení pro použití vlastního reprodukčního zařízení bylo v roce 2005 pro 21 388 snímků. Vlastní reprodukční zařízení používá přibližně jedna polovina badatelů, především zahraničních.

Stanovený úkol pro rok 2005, a sice nastavit v informačním systému Badatelna ukládací jednotky podle jednotlivých fondů pro automatizaci objednávání badateli, se zatím podařilo splnit jen na 90 %. Pro badatelské využívání archivních pomůcek se dále doplňuje databáze zrušených archivních pomůcek, neplatných a dosud neschválených archivních pomůcek a pomůcek cizích archivů.

Zahraniční styky v roce 2005

V plánu zahraničních služebních cest pracovníků Národního archivu pro rok 2005 bylo uvedeno celkem 19 cest. Během roku však došlo k několika změnám, např. zrušení cesty ze zdravotních nebo organizačních důvodů. Zrušené výjezdy byly nahrazeny neplánovanými cestami (jednalo se o 4 neplánované cesty).

Celkový počet realizovaných zahraničních služebních cest pracovníků Národního archivu v roce 2005 činí 19 cest, tedy stejný počet jaký byl uveden v plánu.

Tématicky se zahraniční služební cesty pracovníků Národního archivu dají rozdělit na několik okruhů, a to:

- bohemikální výzkum;
- účast na mezinárodních konferencích a seminářích;
- účast na zasedáních mezinárodních komisí;
- získávání zkušeností v oblasti archivnictví v zahraničních archivech;
- prezentace Národního archivu a českého archivnictví v zahraničí.

Uskutečněné cesty byly finančně zajištěny:

- plně z rozpočtu Národního archivu;
- částečně z rozpočtu Národního archivu a částečně z jiných zdrojů (zahraničním partnerem, organizátorem akce, atd.);
- plně z jiných zdrojů (např. grant).

Národní archiv se každoročně podílí i na přijetí zahraničních hostů. Tato přijetí jsou však realizována odborem archivní správy MV ČR. Většinou se jedná o archivní studium a zájem o seznámení se s odbornou činností Národního archivu.

V roce 2005 se v Praze uskutečnilo zasedání sfragistické komise Mezinárodní archivní rady, jejíž členkou je pracovnice 1. oddělení Národního archivu. Toto zasedání organizoval a finančně zajišťoval odbor archivní správy MV ČR. Národní archiv se částečně podílel na organizování tohoto zasedání a poskytl členům komise na jeden den zasedání zázemí v prostorách budovy Národního archivu.

Další významná akce se uskutečnila v září roku 2005, kdy Národní archiv pořádal vernisáž k výstavě „Návrat ke kořenům“. Vernisáž této výstavy byla spojená s konferencí, které se

zúčastnily i členové genealogické společnosti Czechoslovak Genealogical Society International, která sídlí v Minnesotě v USA.

Přehled zahraničních služebních cest zaměstnanců Národního archivu v roce 2005:

BcA. Anna Rajnišová
Skotsko (15. – 19. 3. 2005)

- pobyt v restaurátorském oddělení Národního archivu Skotska

PhDr. Lenka Matušíková

Velká Británie – Londýn, Cambridge (19. – 24. 4. 2005)

- účast na zasedání komise pro hodnocení projektů podaných v rámci „Endangered Archives Programme“ (Programu na záchranu ohrožených archivních fondů); konzultace v rámci projektu „Economic Mentalities of Czech Peasants, 1550-1750“ (Univerzita Cambridge)

PhDr. Jaroslav Pažout

SRN – Berlín (1. - 14. 6. 2005)

- výzkum dokumentů ve Spolkovém archivu vztahující se k nacistické politice v Protektorátu Čechy a Morava v letech 1943-1945

PhDr. Tomáš Kalina, Ing. Miroslav Kunt

Holandsko – Amsterdam, Haag (13. – 18. 6. 2005)

- seznámení se s aktuální koncepcí předarchivní péče s důrazem na problematiku elektronických dokumentů (ED), aktuální metody archivace ED a metody zajištění jejich autorizace a autenticity, zpřístupňování ED včetně využití Internetu, problematika tvorby archivních pomůcek s důrazem na mezinárodní standardy

Mgr. Filip Paulus

SRN – Marburg (19. – 22. 6. 2005)

- účast na kurzu v Archivní škole v Marburgu (kurz byl zaměřen na terminologické a teoretické otázky značení a klasifikace pozůstalostí v archivech, knihovnách a jiných institucích shromažďující pozůstalosti)

PhDr. Tomáš Kalina, Ing. Miroslav Kunt

SRN – Drážďany (4. – 9. 9. 2005)

- získání poznatků o koncepci a praxi v přejímání a archivaci elektronických dokumentů v Sasku, koncepci předarchivní péče, archivního dohledu a standardizaci archivního popisu

Mgr. Jitka Křečková

Rakousko – Vídeň (20. – 22. 10. 2005)

- účast na mezinárodní konferenci „Alte Archive – neue Technologien“

Alexandra Blodigová, Mgr. Jan Kahuda

Chorvatsko – Daruvar, Záhřeb (18. 9. – 2. 10. 2005)

- pokračování v pořádání archivu Svazu Čechů v Chorvatsku v Daruvaru a archivu České besedy v Záhřebu

PhDr. Eva Gregorovičová

Itálie – Florencie (6. – 23. 9. 2005)

- průzkum vztahů mezi fondem Rodinný archiv toskánských Habsburků a fondy Státního archivu ve Florencii

Mgr. Milan Vojáček, Mgr. Jaroslav Koláčný

Rakousko – Vídeň (2. – 7. 10. 2005)

- výzkum bohemikálních písemností ve fondech Rakouského státního archivu do roku 1918

Mgr. Zora Machková

Francie – Paříž (2. – 8. 10. 2005)

- jednání o převzetí osobního fondu Karel Bartošek a pokračování v akviziční činnosti v oblasti nestátních původců

PaedDr. Bohumír Brom

Polsko – Varšava (9. – 14. 10. 2005)

- seznámení se současnou legislativou o archivní a spisové službě a výměna zkušeností z oblasti spisové služby a předarchivní péče

PhDr. Jan Krlín

Slovinsko – Lublaň (9. – 15. 10. 2005)

- výzkum bohemik týkajících se období kolem 1. světové války v materiálech bývalých rakouských ministerstevch předaných Slovinsku

- studium archivních fondů ústředních státních orgánů na území dnešního Slovinska

PhDr. Alena Pazderová

Itálie – Řím (14. 10. – 7. 11. 2005)

- výzkum bohemik v Archivio di Stato di Roma s ohledem na edici korespondence papežského nuncia v Praze Cesare Speciana v letech 1592-1598

- kolace textů edice Specianovy nunciatury z let 1592-1593 ve Vatikánském tajném archivu

- studium fondů rukopisného oddělení Vatikánské knihovny a odborné literatury v její všeobecné studovně včetně doplňování jejího soupisu

- studium fondu „Acta Minucciana“ a odborné literatury v Německém historickém ústavu v Římě

Zuzana Zajačiková, Benjamin Bartl

SRN – Berlín (9. – 11. 11. 2005)

- účast na semináři „Conservation of tracing paper“, věnovaného problematice identifikace, použití, poškození a konzervace transparentních papírů

PhDr. Alena Šimánková

Slovensko – Bratislava (10. – 11. 11. 2005)

- účast na semináři ÚPN „Úloha represie a politického násillia v komunizme“

PhDr. Zdeňka Kokošková

SRN – Berlín (12. – 18. 11. 2005)

- získání personálních údajů z fondů centrálních říšských úřadů o předních představitelích nacistické okupační politiky v protektorátu v období 1943-1945 uložených v Bundesarchivu v Berlíně

Ing. Miroslav Kunt, PhDr. Karel Koucký

SRN – Marburg (13. – 16. 11. 2005)

- účast na kurzu v Archivní škole v Marburgu (školení o elektronických dokumentech)

Mgr. Milan Vojáček

Rakousko – Vídeň (20. – 22. 11. 2005)

- studium archivních fondů a odborné literatury v rámci grantového projektu „Reflexe a sebereflexe ženy v české národní elitě 2. poloviny 19. století“

Soupis akcí konaných v roce 2005

LEDEN

Setkání pracovníků u příležitosti vzniku Národního archivu

ÚNOR

Čechy krásné, Čechy mé“ – promítání reportáže pana Maurera: 9. díl: Na Chodsku

Archivní kurz - 2x

Školení požárních preventistů

Výroční konference pobočky ČIS při NA

BŘEZEN

Porada archivářů specializovaných archivů

Výuka studentů archivnictví

Valná hromada ČAS

Čechy krásné, Čechy mé“ – promítání reportáže pana Maurera: 10. díl: Země česká, domov můj

Porada archivářů správních archivů

DUBEN

Školení systému Janus 2000 pro 1. oddělení NA

Výuka studentů archivnictví – archivní kurz

Výuka studentů archivnictví – magisterské studium

Porada k problematice správních archivů a spisové služby

„Čechy krásné, Čechy mé“ – promítání reportáže pana Maurera: 0. díl: Po řece Vltavě – opakování úvodního pořadu

KVĚTEN

Mezinárodní konference Československo 1945 – na rozhraní epoch nesvobody

ČERVEN

Zasedání Mezinárodní archivní rady sfragistické komise

Den dětí

Požární školení – 2x

Seminář k aplikaci Zákona o ochraně osobních údajů v archivnictví

Setkání archivářů politických stran

Setkání bývalých žáků Čs. školy Hany Benešové ve Velké Británii, spojené s předáním sbírky archiválií k činnosti školy do NA

Seminář na téma Autorský zákon a jeho uplatnění při využívání archivních a muzejních fondů a sbírek

ZÁŘÍ

Výstava „Návrat ke kořenům“

Den v archivech - mezinárodní genealogická konference

Vernisáž výstavy „Návrat ke kořenům“

ŘÍJEN

Výstava „Návrat ke kořenům“

LISTOPAD

Výstava „Návrat ke kořenům“

Konference Archivy, muzea, knihovny v digitálním světě 2005

Prezentace převodu digitálních dat na 35 mm kinofilm

Předání ocenění pro hasiče

Seminář Mechanismus civilní ochrany EU

Valná hromada kronikářů

Setkání s důchodci

Seminář Knihovní zákon a archivnictví

PROSINEC

Seminář Archivy, muzea, knihovny v digitálním světě 2005

Mikulášská besídka

Výuka archivnictví – archivní kurz

Vyhlášení sportovce resortu

Publikace vydané v roce 2005

1. H. Nováčková, A. Skipalová – 12. československá vláda – Katalogy a rejstříky k protokolům schůzí vlád z fondu Předsednictvo ministerské rady; nákl. 200, zdarma;
2. NA + Muz. vých. Čech - Historická fotografie 1/2005, nákl. 600, cena: 180,- Kč;
3. *Paginae historiae* č. 13, nákl. 350, cena 50,- Kč;
4. Zpráva o činnosti SUA za rok 2004 (*pouze na Internetu*);
5. J. Pšeničková – Zemědělské družstevnictví – předpoklady vzniku JZD –1947, nákl. 250, cena 120,- Kč;
6. Seminář restaurátorů a historiků, Praha 2003; nákl. 200;
7. Katalog k výstavě Návrat ke kořenům;
8. Informativní přehled č. 24; nákl. 200; zdarma;
9. Soupis židů z r. 1793/V; (Čáslavsko, Klatovsko, Rakovnicko); nákl. 300; cena 200,- Kč;
10. Soupis židů z r. 1793/VI; (Praha + generální rejstřík); nákl. 300; – z tech. důvodů vyšlo *ve dvou svazcích*:
1.sv. "Praha"
2.sv. "Dodatky + generální rejstřík" bude dán do tisku 1/2006
11. Studie k dějinám československého archivnictví (Šamberger), nákl. 250;
12. Přehled přírůstků 1-12/2001, nákl. 140, zdarma;
13. Soupis poddaných podle víry Boleslavsko (2 sv.), 2. *doplněné vydání*, nákl. 500;
14. Karel Beránek (výbor prací z let 1958–1999); nákl. 250;
15. Nothing and Nobody Should Be Forgotten (angl. verze Aby na nic a nikoho nebylo zapomenuto).

Pedagogická činnost

Velice čile a ku prospěchu archivu i budoucích archivářů se rozvíjí na základě smlouvy spolupráce s Filozofickou fakultou UK, Katedrou pomocných věd historických a archivního studia. Studenti vykonávají v archivu celoroční i prázdninovou praxi. Výuka archivnictví pro studenty bakalářského a magisterského studia archivnictví FF UK v rozsahu 2 semestry probíhá jednou za 2 roky a podílí se na ní řada odborníků Národního (ale také Státního oblastního) archivu a odboru archivní správy. Jedná se o předměty Seminář ke zpřístupňování archiválií, Archivní legislativa, Archivní provoz a technika, Spisová služba, předarchivní péče a výběr archiválií, Archivní praxe a Základy ochrany archiválií. Nepravidelně se podílejí pracovníci archivu též na výuce v archivním kurzu. Dále se archiv podílí nepravidelně na výběrových přednáškách katedry.

Pracovníci archivu, kteří přednášejí na katedře archivnictví či vedou semináře (s uvedením zaměření):

- Benešová Emilie, (přednáška o zpracování foto-, fono- a knidokumentů)
- Bernas Jiří (cvičení k evidenci archiválií)
- Brom Bohumír, (přednášky o předarchivní péči)
- Bubeník Jaroslav, (přednáška o zpracování map a plánů)
- Drašarová Eva, (přednáška o základech archivního managementu)
- Ďurovič Michal, (semestrální přednáška Základy ochrany archiválií realizovaná 1x za 2-3 roky)
- Gregorovičová Eva, (přednášky o typologii archivních pomůcek, zpracování úředních knih, rodinných archivů a problematice archivních výstav)
- Kad'orek Rudolf, (přednáška o evidenci archiválií)
- Kahuda Jan, (přednášky o retrospektivě archivní legislativy, dějinách spisové služby, zpracování listin)
- Kalina Tomáš, (přednášky o spisové službě a teoretických problémech zpřístupňování archiválií)
- Křest'an Jiří, (přednáška o zpracování osobních fondů)
- Kunt Miroslav, (přednášky o automatizovaných systémech spisové služby, využití výpočetní techniky při zpracování archiválií, prezentace archivu na internetu a elektronických dokumentech): celkem 8 hodin v průběhu 2 semestrů
- Machková Zora, (přednáška o zpracování archivních sbírek)
- Mík Roman, (přednáška o elektronických dokumentech)
- Šimůnková Karolína, (přednáška o legislativní úpravě spisové služby)
- Šulc Jaroslav, (přednáška o typologii původců a internetové prezentaci archivů)
- Waage Vladimír, (přednáška o využívání archiválií)

Katedra archivnictví využívá také prostory archivu k výuce – přednáškový sál Chodovec (výuka archivnictví 2 semestry každý týden 1 celý den, výuka archivního kurzu nepravidelně); multimediální místnost na třídě Milady Horákové (výuka novověké paleografie pravidelně každý týden 1 celý den).

Pracovníci oddělení péče o fyzický stav archiválií - H. Paulusová, B. Bacílková, J. Dernovšková, L. Weberová, B. Bartl a M. Ďurovič - se tradičně podílejí na výuce studentů Střední průmyslové školy grafické v Praze, Ústavu chemické technologie restaurování památek VŠCHT v Praze a Ústavu historických věd Pedagogické fakulty Vysoké školy pedagogické v Hradci Králové.

Ing. Hana Paulusová byla konzultantem diplomové práce studentky Lindy Cséfalvayové

na téma: Štúdium degradácie papiera spôsobenej železodubienkovými atramentami“ z Katedry polygrafie a aplikované fotochemie Slovenské technické university v Bratislavě.

Benjamin Bartl a ing. Paulusová vedli diplomovou práci Adély Růžičkové “ Komplexní restaurování bible z roku 1540“ (studentky Institutu restaurování a konzervačních technik v Litomyšli) a byli konzultanty seminární práce Jaroslavy Vaničkové na téma „Pergamenová vazba z Náchodského muzea“ (Ústav restaurování VŠCHT Praha).

IV. STAV ARCHIVÁLIÍ

V rámci zajišťování preventivní péče o archivní fondy průběžně probíhaly průzkumy fyzického a mikrobiologického stavu archivních fondů dle požadavků správců fondů. Bylo provedeno 576 mikrobiologických rozborů (u pozitivních nálezů byla provedena identifikace mikroorganismů), 33 stěrů u povodňových materiálů (zde bylo prováděno širší spektrum analýz, včetně identifikace bakterií), 14 měření kontaminace ovzduší pomocí aeroskopu.

Ve spolupráci s pracovníky Krajské hygienické stanice Středočeského kraje byla provedena mikrobiologická kontrola vysušených povodňových archiválií, které jsou do archivu přiváženy k dezinfekci. Byla potvrzena jejich vysoká kontaminace plísněmi i bakteriemi, vyskytly se i podmíněné patogeny (*Enterobacter sp.*, *Escherichia vulneris*). Na základě těchto výsledků byla vylepšena hygienická opatření při manipulaci s těmito materiály tak, aby pracovníci byli vystaveni co nejmenším rizikům.

Tab. č. IV/1 - Prověrky fyzického stavu

Průzkum fyzického stavu archivních fondů	dny	10
Průzkum mikrobiolog.stavu archiválií	dny	78
Periodické kontroly bezpečnostních mikrofilmů	kusy	10
	dny	2
Stanovení zbytkového thiosíranu	dny	13

Podrobněji viz **Zpráva o stavu kulturních památek Národního archivu za rok 2005** a komentář.

**Zpráva
o prověrci fyzického stavu archivních kulturních památek
a národních kulturních památek uložených v Národním archivu
za rok 2005**

Č.j. NA 583/2006-05

Prověrka fyzického stavu archivních kulturních památek a národních kulturních památek uložených v Národním archivu byla provedena na základě zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů a Metodického návodu k postupu prohlášení archiválií, archivních sbírek a archivních fondů nebo jejich ucelených částí za archivní kulturní památky, prohlášení

archivních kulturních památek za národní kulturní památky a o nakládání s archiváliemi prohlášenými za tyto památky a péči o ně ze dne 2.1.2006 (č.j. AS-1413/2-2005).

Při kontrole bezpečnostních a studijních kopií byly využity materiály dr. Pazderové „Současný stav a návrh bezpečnostního mikrofilmování fondů 1. oddělení“ ze dne 27.4.2005 a „Přehled stavu bezpečnostního snímkování archiválií prohlášených za KP a NKP, uložených v 1. oddělení NA“ ze dne 13.9.2005 a dále tabulky 8. oddělení s údaji o počtu zhotovených bezpečnostních mikrofilmů a negativů a studijních mikrofilmů k jednotlivým AKP a NKP, Dlouhodobý plán bezpečnostního snímkování a Plán restaurování archivních fondů na léta 2006 - 2008 schválený gremiální poradou Národního archivu dne 14.12.2005 (č.j. NA 268/2006-08 a NA 405/2006-10).

Za jednotlivá oddělení NA se na kontrole a sestavení zprávy podíleli:

- 1. oddělení: PhDr. Pazderová, Mgr. Křečková, PhDr. Čumlivski, I. Čadková
- 2. oddělení: Mgr. Koláčný
- 4. oddělení: R. Tošner
- 5. oddělení: Mgr. Kad'orek
- 6. oddělení: A. Blodigová
- 7. oddělení: PhDr. Waage
- 8. oddělení: PhDr. Benešová, P. Zákostelná
- 10. oddělení: Dr. Ing. Ďurovič, Ing. Dernovšková, B. Bartl
- 11. oddělení: Ing. Čadek

č. 1, Archiv České koruny, AKP od 7.7.1977, NKP od 17.8.1988 (2525 listin, inv. č. 1-2525) – č. NAD 50 (Archiv České koruny)

Datum kontroly:	5.12.2005-8.12.2005
Fyzický stav archiválií:	Viz Protokol o hloubkové kontrole listin fondu AČK za rok 2005
Konzervační zásahy:	Viz Protokol o hloubkové kontrole listin fondu AČK za rok 2005
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Listiny jsou zabezpečeny 35 mm mikrofilmy. Snímek listiny na políčku mikrofilmu však nemůže být kvalitní, a to vzhledem k poměru zmenšení. Proto se postupně pořizovaly ploché negativy, které se v současné době kompletují na 1. oddělení. Po kontrole a zkompletování budou zaevidovány podle příslušných mezinárodních norem 8. oddělením jako bezpečnostní média a budou jimi nahrazeny stávající mikrofilmy. Předpokládaný termín dokončení této akce: 12/2008. Mikrofilmy jsou uloženy ve spec. depozitáři na Chodovci.
Počty a kvalita studijních kopií:	Světlotisková edice AČK (listiny do r. 1526), kvalita vyhovuje.

č. 2, Mzdový spor mezi tiskařskými dělníky a majiteli kartounek 1823, AKP od 7.7.1977 (1 svazek/23 folií, inv. č. 2221) – č. NAD 874 (Policejní ředitelství Praha I)

Datum kontroly:	25.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Stav dobrý, stabilizován.
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, př. č. 1495) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií:	Jako studijní reprodukce slouží kopie bezpečnostního mikrofilmu (2 svitky, př. č. 1495), jejich kvalita vyhovuje. Před rekonzervací bylo zhotoveno 35 ks pozitivů (restaurátorské reprodukce), které jsou uloženy v kartonu u AKP. Pozitivy byly zhotoveny v menším formátu, než jsou originály archiválií.

č. 3, Svatováclavský výbor 1848, Národní výbor 1848, AKP od 7.7.1977 – č. NAD 207 (Svatováclavský výbor roku 1848 Praha) a 208 (Národní výbor roku 1848)

Datum kontroly:	25.11.2005
Fyzický stav archiválií:	U NV 1848 zbývá dokončit konzervaci kartonu č. 5 a konzervovat kartony č. 6 a 7. Jinak stav dobrý. U SV 1848 (ka č. 1) a NV 1848 (ka č. 1 a 4) navržena výměna desek, ve kterých jsou uloženy archiválie.
Konzervační zásahy:	Probíhá konzervace kartonu č. 5, v roce 2006 bude konzervace pokračovat.
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	V roce 2000 zhotoven 1 bezpečnostní mikrofilm k fondu Svatováclavský výbor (př. č. 3144), v letech 1999 a 2000 bylo zhotoveno 11 bezpečnostních mikrofilmů k fondu Národní výbor (př. č. 6-15, 112), kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií:	V roce 2000 zhotoven 1 studijní mikrofilm k fondu Svatováclavský výbor (př. č. 3144), v letech 1999 a 2000 bylo zhotoveno 12 studijních mikrofilmů k fondu Národní výbor (př. č. 6-15, 112), kvalita vyhovuje.

č. 4, Torzo pamětní zakládací listiny Národního divadla v Praze z r. 1868 a obrisy fragmentů zachycené na umělohmotné folii, AKP od 7.7.1977 (1 originál + 1 kopie) – č. NAD 649 (Archiv Národního divadla, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobrý
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Nová fotodokumentace provedena v roce 2005 – zhotoveny 4 bezpečnostní negativy, kvalita

Počty a kvalita studijních kopií: vyhovuje.
Nová fotodokumentace provedena v roce 2005, kvalita vyhovuje.

č. 4a, Novodobá rekonstrukce listiny pamětní jež se týče stavby Národního divadla v Praze a seznam osob a firem, které se na znovuzbudování divadla podílely – rok 1883 (rekonstrukce V. Kocourek, 1963-1965), AKP od 16.12.1986 (2 pergamenové listiny) – č. NAD 649 (Archiv Národního divadla, Praha)

Datum kontroly: 21.11.2005
Fyzický stav archiválií: Dobrý
Konzervační zásahy: Žádné
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Nová fotodokumentace provedena v roce 2005 – zhotoveny 2 bezpečnostní negativy, kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií: Nová fotodokumentace provedena v roce 2005, kvalita vyhovuje.

č. 5, Protokol Politického klubu dělnického v Praze 1880, AKP od 7.7.1977 (1 spis/4 folie) – č. NAD 874 (Policejní ředitelství Praha I)

Datum kontroly: 25.11.2005
Fyzický stav archiválií: Stav dobrý, stabilizován.
Konzervační zásahy: V březnu 2005 vyspravena předsádka a provedeno nové přelepení hřbetu.
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, př. č. 1495) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií: Z bezpečnostního mikrofilmu zhotoveny 2 ks studijních mikrofilmů (př. č. 1495), kvalita vyhovuje. Dále je zhotoveno 6 ks pozitivů (restaurátorské reprodukce), které jsou uloženy v kartonu u AKP, jejich formát je o málo větší, než je velikost archiválií.

č. 6, Provolání „Lide pracující“ k 1. máji 1890, AKP od 7.7.1977 (1 spis/3 folie) – č. NAD 873 (České místodržitelství Praha)

Datum kontroly: 25.11.2005
Fyzický stav archiválií: V roce 2005 uloženo do nových desek, stav dobrý, stabilizovaný.
Konzervační zásahy: Žádné
Fyzické podmínky uložení: Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií: Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, př. č. 1495) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií: Z bezpečnostního mikrofilmu zhotoveny 2 ks studijních mikrofilmů (př. č. 1495), kvalita vyhovuje. Dále zhotoveny 4 pozitivy (restaurátorské reprodukce), které jsou uloženy

v kartonu u AKP, formát pozitivů je o něco menší, než je velikost archiválií.

č. 7, Rezoluce a memoranda s požadavky na zestátnění klíčového průmyslu, bank, energetických zdrojů a podniků, AKP od 7.7.1977 (kartony č. 1049-1052, inv. č. 3610) – č. NAD 988 (Ministerstvo průmyslu, Praha)

Datum kontroly:	25.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Stav nezměněn, dobrý. Navrženo zvážit odstranění zrezivělých drátků do sešíváčky.
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	V roce 1982 zhotoveny bezpečnostní mikrofilmy (4 ks, přír. č. 1582-1585), jejich kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií:	V roce 1982 bylo pořízeno 11 svitků studijních mikrofilmů (př. č. 1582-1585), jejich kvalita vyhovuje.

č. 8, Dokumenty z porady představitelů politických stran, zájmových a odborových organizací a význačných osobností veřejného života konané dne 23. února 1948 v Obecním domě v Praze, AKP od 7.7.1977 (1 svazek/68 folií) – č. NAD 357 (Národní fronta – ústřední výbor, Praha)

Datum kontroly:	25.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Stav stabilizován, dobrý, nezměněn.
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, př. č. 1461) zhotoven v roce 1978, kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií:	2 studijní mikrofilmy (pozitivity) a 2 negativy zhotoveny v roce 1978 (př. č. 1461), kvalita vyhovuje. Celkem 4 ks kopií.

č. 45, Kancionál vyšehradský – 15. stol., AKP od 28.10.1981 (1 kodex/200 folií, inv. č. 814) – č. NAD 153 (Archiv kolegiální kapituly vyšehradské, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobry, nezměněn. Přetrvává slabý zápach.
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, př. č. 1098) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií:	V roce 1977 zhotoven studijní mikrofilm (3 ks, př. č. 1098) a fotografie, kvalita vyhovuje.

č. 50, Registra krále Vladislava II., kniha XXII. z let 1498-1502, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/282 folií, inv. č. 365) – č. NAD 174 (Česká dvorská kancelář, Praha, Vídeň)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobry
Konzervační zásahy:	Žádné

Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Bezpečnostní mikrofilmy zhotoveny v roce 1977 (1 ks, př. č. 1102) a v roce 2004 (1 ks, př. č. 3817), kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií:	Studijní mikrofilmy zhotoveny v roce 1977 (2 ks, př. č. 1102) a 2004 (1 ks, př. č. 3817), kvalita vyhovuje.

č. 51, Urbář arcibiskupských statků – po roce 1390, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/99 folií, inv. č. 1170) – č. NAD 110 (Archiv pražského arcibiskupství, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobry
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Bezpečnostní mikrofilm zhotoven v roce 1977 (1 ks, př. č. 1099), kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií:	Studijní mikrofilm (2 ks, př. č. 1099) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje. Pro badatele k dispozici též edice (Emler, J., Decem registra census bohemia, Praha 1881).

č. 52, Urbář kláštera břevnovského – 1406, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/48 folií, inv. č. 449a) – č. NAD 35 (Benediktini – klášter Břevnov, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobry
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Bezpečnostní mikrofilmy zhotoveny v roce 1977 (1 ks, př. č. 1101) a 2005 (2 ks, př. č. 3811, 3812), jejich kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií:	Studijní mikrofilmy zhotoveny v roce 1977 (2 ks, pozitiv a negativ, př. č. 1101) a 2005 (2 ks, př. č. 3811, 3812), kvalita vyhovuje. Pro badatele k dispozici též edice (Emler, J., Decem registra census bohemia, Praha 1881).

č. 53, Urbář kláštera strahovského – 1410, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/47 folií) – č. NAD 196 (Premonstráti – klášter Strahov, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobry
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, př. č. 1097) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií:	Studijní mikrofilm (2 ks, pozitiv + negativ, př. č. 1097) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.

Pro badatele k dispozici též edice (Emler, J., Decem registra censum bohemia, Praha 1881).

č. 54, Berní rejstřík arcibiskupských statků – 1379, AKP od 28.7.1982 (1 kniha/82 folií, inv. č. 1169) – č. NAD 110 (Archiv pražského arcibiskupství, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobry
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Bezpečnostní mikrofilm (1 ks, přír. č. 1100) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií:	Studijní mikrofilm (2 ks, př. č. 1100) zhotoven v roce 1977, kvalita vyhovuje. Dále zhotoveny fotografie.

č. 55, Listina Přemysla Otakara I. z 24. července 1224, AKP od 28.7.1982 (1 listina, inv. č. 10) – č. NAD 35 (Benediktini – klášter Břevnov, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobry
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Negativy (14 ks) zhotoveny v roce 1977, uloženy na Chodovci. Doporučeno zhotovit nové bezpečnostní negativy, protože listina byla konzervována.
Počty a kvalita studijních kopií:	Studijní kopie nejsou, budou zhotoveny v roce 2006.

č. 80, Kresba Petra Brandla Svatá rodina, AKP od 6.7.1984 (1 list) – č. NAD 110 (Archiv pražského arcibiskupství, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobry
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Bezpečnostní negativ (1 ks) zhotoven v r. 2005, kvalita vyhovuje.
Počty a kvalita studijních kopií:	Zhotoveny v r. 2005 (dvojí vyhotovení), kvalita vyhovuje.

č. 85, Desky zemské, AKP od 13.12.1989 (1714 knih, inv. č. 1-1714) – č. NAD 172 (Desky zemské, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Stav detailně popsán v Průzkumu fyzického stavu Desek zemských.
Konzervační zásahy:	Pokračuje odkyselování a výroba speciálních krabic.
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou

Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 % Bezpečnostní mikrofilmy jsou pořizovány od roku 1961 a jejich kvalita odpovídá době vzniku technickým možnostem archivu. V současné době probíhá hloubková kontrola stávajících bezpečnostních mikrofilmů a na jejím základě budou přijata následující opatření: <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnostní mikrofilmy, které jsou na nevyhovujících podložkách budou postupně nahrazovány novými (pokud to fyzický stav originální archiválie dovolí) - u bezpečnostních mikrofilmů, kde jsou části textu nečitelné v důsledku toho, že zasahují do vazby hřbetu knihy, nelze zatím přijmout adekvátní technické řešení. Takovýto text je však většinou nečitelný i v originále.
Počty a kvalita studijních kopií:	Situace je stejná jako u bezpečnostních kopií.

č. 102, Listiny Archivu české provincie dominikánského řádu do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (46 listin, inv. č. 1-46) – č. NAD 37 (Dominikáni – provincialát a konvent, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobry
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Zhotoveno 327 ks bezpečnostních negativů (zatím evidováno jako celek).
Počty a kvalita studijních kopií:	Zhotoveny pozitivy (327 ks).

č. 103, Listiny Archivu české františkánské provincie do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (141 listin, inv. č. 1, 7-8, 10-29, 31-32, 35-39, 41, 43-79, 81-86, 88-94, 96-103, 106-110, 112-117, 120, 122, 124-130, 133-144, 147-149, 151-154, 156, 161-168, 170-171) – č. NAD 38 (Františkáni – provincialát a konvent, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobry
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Zhotoveny negativy ke všem listinám.
Počty a kvalita studijních kopií:	Zhotoveny studijní pozitivy (987 ks), kvalita vyhovuje.

č. 104, Listiny fondu Archiv generalátu a konventu křížovníků s červenou hvězdou v Praze do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (551 listin, inv. č. 1-551) – č. NAD 195 (Křížovníci s červenou hvězdou – generalát a konvent, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobry
Konzervační zásahy:	Žádné

Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Zhotoveno 1742 ks bezpečnostních negativů (zatím evidováno jako celek).
Počty a kvalita studijních kopií:	Zhotoveny pozitivy.

č. 105, Listiny fondu Benediktini – Břevnov do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (257 listin, inv. č. 1-9, 11-258) – č. NAD 35 (Benediktini – klášter Břevnov, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobrý
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Zhotoveno 739 ks bezpečnostních negativů (zatím evidováno jako celek).
Počty a kvalita studijních kopií:	Studijní kopie v počtu 719 ks.

č. 106, Listiny Archivu Českého velkopřevorství maltského řádu, AKP od 11.5.1992 (361 listin, inv. č. 952-1007, 1886-1957, 1971-2024, 2170-2216, 2218-2324, 2327-2331, 2335, 2337-2352, 2400-2503) – č. NAD 198 (Maltézští rytíři – české velkopřevorství, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Listiny a pečeti jsou částečně poškozené.
Konzervační zásahy:	Probíhá restaurování a bylo zahájeno ukládání do krabic.
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Bezpečnostními kopiemi jsou negativy listin před konzervací. Od roku 2005 jsou průběžně pořizovány negativy po konzervaci (= bezpečnostní). Ukončení prací se předpokládá v roce 2020.
Počty a kvalita studijních kopií:	Pořizování studijních kopií bude probíhat zároveň s pořizováním bezpečnostních negativů (= po konzervaci). Studijní kopie budou digitální.

č. 107, Listiny Archivu české provincie augustiniánského řádu do r. 1526; rukopis i. č. 68 zv. Codex Thomaeus z téhož archivu, AKP od 11.5.1992 (129 listin, inv. č. 1-129; 1 rukopis) – č. NAD 34 (Augustiniáni obutí – provincialát a konvent, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Dobrý
Konzervační zásahy:	Žádné
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Codex Thomaeus: v r. 2000 zhotoven bezpečnostní mikrofilm (2 ks, př. č. 1, 2), jeho kvalita vyhovuje; Listiny: ke všem listinám zhotoveny negativy po konzervaci.
Počty a kvalita studijních kopií:	Codex Thomaeus: v roce 2000 zhotoven studijní mikrofilm (2 ks, př. č. 1, 2), kvalita vyhovuje, pro

badatele k dispozici také edice (Kadlec, J., Das Augustinerkloster Sankt Thomas in Prag, Von Gründungsjahr 1285 bis zu den Hussitenkriegen mit Edition seines Urkundenbuches, Würzburg, Augustinus-Verlag 1985.);
Listiny: zhotoveno 507 ks studijních fotografií.

č. 108, Listiny fondu Premonstráti Strahov do r. 1526, AKP od 11.5.1992 (224 listin, inv. č. 1-224) – č. NAD 196 (Premonstráti – klášter Strahov, Praha)

Datum kontroly:	21.11.2005
Fyzický stav archiválií:	Listiny a pečeti jsou částečně poškozené.
Konzervační zásahy:	V roce 2006 bude zahájena systematická konzervace listin a pečeti.
Fyzické podmínky uložení:	Uloženo v klimatizovaném depozitáři s teplotou 15 ± 2 °C a rel. vlhkostí 55 ± 5 %
Počty a kvalita bezpečnostních kopií:	Bezpečnostními kopiemi jsou negativy zhotovené před konzervací. Kvalita vyhovuje. Od roku 2006 budou postupně pořizovány negativy po konzervaci.
Počty a kvalita studijních kopií:	Nejsou zhotoveny. Budou pořizeny z negativů po konzervaci – digitální.

V Praze dne 16. února 2006

Přílohy:

1. Protokol o hloubkové kontrole listin fondu Archiv České koruny za rok 2005

Příloha č. 1

Protokol o hloubkové kontrole listin fondu Archiv České koruny

Stav fondu k 8.12.2005

Ve dnech 5.12.2005-8.12.2005 provedli dr. Denko Čumlivski, Iva Čadková, ing. Jana Dernovšková hloubkovou kontrolu veškerých listin fondu AČK. Kontrola proběhla podle směrnic statutu AČK. V jejich rámci byla prověřena fyzická přítomnost a stav listin v novém a původním trezoru i v depozitáři.

Stav fondu je následující:

- 1) V novém trezoru je uloženo celkem 2 312 ks listin. Všechny listiny jsou konzervované, zčásti i restaurované a jsou uloženy v melinexu včetně transumptů, vidimátů a opisů inv. č. 2605, 2610, 2611, 2736, 2737.
- 2) V původním (tzv. starém) trezoru je uloženo 270 ks listin.
- 3) V depozitáři jsou uloženy transumpty, vidimáty a opisy inv. č. 2526-2799 (kromě inv. č. viz bod 1).
- 4) V konzervační dílně 1. oddělení se v současné době nenachází žádná listina.
- 5) Mimo budovu 1. oddělení není žádná listina.

Klimatický a hygienický režim obou trezorů se pohybuje ve stanovených parametrech. Hloubkovou kontrolou nebyly zjištěny žádné závady v evidenci ani ve způsobu uložení listin.

Součástí této zprávy je vyjádření ing. Dernovškové ke stavu voskových pečetí, u nichž byla již v dřívějších letech zjištěna nadměrná krystalizace vosku.

V Praze dne 8.12. 2005

PhDr. Alena Pazderová
vedoucí 1. oddělení SÚA

PhDr. Denko Čumlivski
odborný správce fondu AČK

Iva Čadková
technický správce fondu AČK

a) Protokol o kontrole krystalizace pečetí v novém trezoru AČK

Ve dnech 5.-6.12.2005 byla provedena hloubková kontrola veškerých listin fondu AČK. Byl kontrolován také výskyt krystalizace na povrchu pečetí u sledovaného souboru listin. Průběžně se sledují listiny AČK 1157 – 1234. Bylo shledáno, že se neobjevil další významný nárůst krystalizace na pečetích ani na historickém vosku ani na novém vosku oprav. Stav je stabilizován.

b) Protokol o kontrole olověných bul AČK

Dne 6.12.2005 proběhla prohlídka všech olověných bul AČK, které jsou nyní uloženy ve starém trezoru. Současný stav byl porovnán se stavem podle fotodokumentace, která byla prováděna v průběhu konzervace listin AČK. Zásadní změny v rozsahu koroze nebyly pozorovány. Doporučuji však hlubší průzkum a uvážit možnost konzervace neošetřených bul, protože je teoretický předpoklad, že koroze pokračuje do hloubky.

V Praze 9.12.2005

ing. Jana Dernovšková
konzervátorka, 10. odd. NA

Tab. č. IV/2 - Extrémní naměřené hodnoty teploty a relativní vlhkosti podle přílohy č. 5 k vyhlášce č. 645/2004 Sb., odst. II.

Místo měření	Datum měření	Teplota v °C	Relativní vlhkost v %
--------------	--------------	--------------	-----------------------

V roce 2005 nebyly extrémní hodnoty teploty a relativní vlhkosti v depozitářích Národního archivu zaznamenány.

Tab. č. IV/3 - Množství zhotovených bezpečnostních kopií za rok 2005

Název archivního souboru	Počet políček bezpečnostního mikrofilmu	Počet kusů bezpečnostních negativů (po konzervaci)	Počet políček studijních kopií	Počet digitálních kopií
HBMa	32.259		64.518	
AS	25.936		51.872	
Ateliér Chodovec	29.596		47.774	
Celkem	87.791		164.164	

Vzhledem k tomu, že metodika vykazování se změnila až na konci roku 2005 není možné zpětně dopočítávat počty polí k jednotlivým archivním souborům, až dosud se vykazovalo celkové množství polí bezpečnostních mikrofilmů (viz výkaz práce za rok 2004) a archivní soubory byly uváděny souhrnně. S novou metodikou budeme počítat pro rok 2006. Pro Muzeum Holocaustu bylo dále pořízeno celkem 93.035 pol. mikrofilmu, z nichž některé se pořizovaly zároveň jako bezpečnostní pro potřeby arcivu. Rovněž tyto archivní soubory nebyly jednotlivě evidovány.

Do 35mm mikrofilmu byly snímkovány následující archivní soubory: VHÚ Jáchymov, PŘ, ČM – elenchy, indexy, Sběrka staničních kronik, Švehla, RAT, Sb. UZLA, ÚV KSČ – předsednictvo, Karlštejnské kvatery, HBMa, AS, DZSt. Dále bylo pořízeno 3834 polí – kopií mikrofilmů Drážďanské banky (2x) a cca 15.000 polí pro badatelské účely (Berní rula).

Koncem roku 2005 byly zahájena digitalizace fondu Stablní katastr - indikační skici, jejímž výsledkem je digitalizace 5 626 ks indikačních skic. Technické zabezpečení skic pro digitalizaci prováděli studenti pod vedením správce fondu. Zvolená metodika se osvědčila, stejně se bude postupovat i v následujících letech. Průběžně probíhala spolupráce s ústavem Institut für Kirchengeschichte v St. Pölten, který je garantem projektu EU pro digitalizaci církevních listin. Výsledkem je, po souhlasu vlastníků archiválií, podepsaná dohoda o digitalizaci církevních listin do roku 1526, uložených v Národním archivu, která bude realizována na podzim roku 2006. V rámci problematiky digitalizace byl vypracován též návrh pro začlenění digitalizace fondu SK-IS do projektu EU Culture 2000, jež bude projednáván v příslušné komisi EU v září 2006; výsledku bude záviset další postup financování digitalizačních prací.

V. KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ

Práce související s odstraňováním následků povodní z rok 2002 pokračovaly v naplňování Usnesení vlády ČR číslo 216 z března 2003. Ve veřejné obchodní soutěži zvítězila firma Belfor s.r.o., která vybuďovala v blízkosti Prahy v obci Jirny vysoušecí pracoviště. V září 2005 byly zahájeny práce na záchraně dokumentů Městského soudu v Praze, Ministerstva zemědělství, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva obrany a Českého statistického úřadu. Byly podepsány meziřesortní i prováděcí smlouvy s jednotlivými resorty o dezinfekci

vysušených dokumentů. Restaurování a konzervování těchto dokumentů bude řešeno v tomto roce, v současné době se jedná o konkrétních finančních podmínkách a způsobu úhrady.

Dne 29.7.2004 schválila vláda ČR v návaznosti na jednání mezi ministerstvy kultury České republiky a Iráku usnesení č.757/2004 a v prostorách Národního archivu proběhlo školení 6 iráckých pracovníků Národního archivu a knihovny v Bagdádu. V roce 2005 bylo schváleno nové vládní usnesení, ve kterém byly vyčleněny finanční prostředky na vybavení restaurátorského pracoviště Národního archivu a knihovny v Bagdádu. Projekt vypracovali pracovníci 10. oddělení. V současné době se jedná o umístění tohoto pracoviště. Bohužel bezpečností situace v Iráku neumožňuje toto pracoviště vybudovat přímo v Bagdádu. Dalšími městy, kde by mohlo být přechodně vybudováno a o kterých se uvažuje, jsou jordánský Ammán, město Erbil v Kurdistánu nebo dokonce Praha.

Vysoce lze též hodnotit pokračování v navázané mezinárodní spolupráce s National Archives of Scotland v Edinburgu.

Mimořádně důležitým úkolem v roce 2005 bylo dopracování Krizového plánu Národního archivu pro živelní katastrofy (oheň a voda). V současné době se dotváří ještě tzv. akční plán.

V roce 2005 byla dokončena novelizace provozních řádů v chemických a mikrobiologických laboratořích a restaurátorských atelierech Národního archivu a s tím související doplnění bezpečnostních listů jednotlivých chemikálií a novelizace označení obalů chemikálií (symboly nebezpečnosti, R a S věty). Vypracované provozní řady byly předány všem státním archivům jako vzorové.

Jedním z hlavních úkolů *restaurátorského pracoviště* umístěného v budově Národního archivu v budově na Milady Horákové bylo restaurování listin a pečeti listin pečeti z archivu Řád maltézkých rytířů. Bylo zrestaurováno 82 pečeti a 161 listin bylo vyrovnáno a uloženo do speciálních krabic pro pergamenové listiny firmy EMBA. Bylo vyrovnáno a uloženo 240 ks map z fondu Řád křížovníků. Dále bylo sejmuto 39 ks negativních forem a vytvořeno 20ks kopií pečeti. Komplexně byly zrestaurovány 2 rukopisy (Řád piaristů a Kapucíni).

Jako již tradičně *restaurátorské pracoviště na Chodovci* pokračovalo v restaurování archiválií přijatých již minulých letech nebo zahájilo práce na nových pracích:

a) systematická konzervace vybraných archivních fondů zahájené v předchozích letech:

FOND RAM:

- listiny RAM-L 177-130 a RAM-A 2253 - odevzdáno
- erbovník RAM-A 5/IX/4 - probíhá konzervace

FOND AČK:

- pečeť inv. č. 2228 (zlomky) - probíhá konzervace

FOND DZV:

- pokračuje odkyselování a zhotovování ochranných obalů

FOND RAT:

- 4 deníky Leopolda II - probíhá konzervace
- knihy č. 1–5 fondu Petr Leopold - probíhá konzervace
- 2 herbáře (jeden z nich ve formě knihy) – probíhá konzervace
- výběr z dopisů L II (zhotovení obálek – dokončeno)

- kolorovaná kresba Cajano 1829, RAT LII, inv. č. V+V 185, k. 96 – probíhá konzervace
- Piccolo messale, tisk, RAT LII, A/21, K.116 – probíhá konzervace
- herbář RAT LII, inv. č. 183, B 22/a/8, k. 94 – probíhá konzervace

FOND NV 1848:

- zahájena konzervace kartonu č. 5

FOND ŘSLS:

- zahájeno systematické ukládání pergamenových listin do krabic firmy Emba
  - přijato postupně 47 listin, 30 listin již hotovo)

Jednotliviny (ukončené práce):

- kniha fondu Syndikát novinářů, VI. odd. - odevzdáno
- mapa fondu SMP (na plátně) - probíhají analýzy barevné vrstvy
- fond RAT - 3 geografické atlasy (nesig.) - dokončeno, odevzdáno
- 4 knihy fondu VHÚ Jáchymov - dokončeno, bude odevzdáno
- PMV/R Vídeň, kart. 231 - zhotovena krabice, odevzdáno
- ČSKD INTRANS, JAF 1092, kronika - dokončeno, bude odevzdáno
- PŘ-EO, karton 1728, evidenční karty - dokončeno, odevzdáno
- J. V. O. Piccolomini 1719, pg. listina – dokončeno, odevzdáno
- HBMa, Podivín (kronika oddaných a zemělých) – dokončeno, bude odevzdáno
- Bruner-Dvořák (negativy) – odevzdáno

V oblasti konzervace fotografických dokumentů probíhají následující práce:

Systematické čištění fondů Ukrajinské muzeum, Leica, Krátký film, Židovské matriky – mikrofilmy a Chalupníček

Komplexní restaurování mikrofilmů Drážďanská banka (68 svitků z celkového počtu 187 dokončeno)

b) konzervace vybraných archiválií zahájená v roce 2005

- Sokol Baden (poškozené sklo obrazu)
- Altmannovo panorama – práce probíhají
- HBMa, matriky 51, 64, 85, 92, 107, 119, 121, 127, 130, 137, 596 - konzervace probíhá
- knížka KP č. 5 – dokončeno a odevzdáno
- Sběrka pozitivů, Srba, Zápotocký, Beneš, Bechyně, odlepení a vyčištění 4 fotografií ND 1315 – dokončeno a odevzdáno
- FD 1897 – 1975 (1 fotografie) - probíhá konzervace
- Zemský úřad Praha (knihy 1674, 1675, 1676, 1678) – dokončeno a odevzdáno
- Valdštejská knihovna (krabice a obálky na letáky, 2 vazby restaurovány) – dokončeno a odevzdáno
- 21 obtahů novin (knihovna) – dokončeno a odevzdáno
- převazba 20 svazků z knihovny NA – dokončeno a odevzdáno
- daguerrotypie – připraven konzervátorský záměr
- Fotoarchiv K. H. Franka – rozešití a sešití alb – dokončeno a odevzdáno
- materiál ze studně zámku Zbiroh – probíhá konzervace
- Městská právní kniha Štěpána z Vyškova – dokončeno, bude odevzdáno
- 22 obtahů novin (knihovna) – probíhá konzervace

- oprava dřevěné krabice na knihu ČNR – dokončeno a odevzdáno
- mapa Hluboké (SMP) – dokončeno, bude odevzdáno

Pro digitalizaci bylo připraveno (rozešití a vyrovnání) celkem 112 kartonů aktového materiálu (Policejní ředitelství – konskripce).

Tab. č. V/1 - Konzervování a restaurování archiválií

		Celkem
Konzervování pečetí	<i>kusy</i>	42
	<i>dny</i>	33
Kopie pečetí	<i>kusy</i>	48
	<i>dny</i>	101
Negativní formy	<i>kusy</i>	39
	<i>dny</i>	6
Rekonstrukce pečetí	<i>kusy</i>	53
	<i>dny</i>	47
Konzervování a restaurování perg.listin.	<i>kusy</i>	409
	<i>dny</i>	185
Ukládání perg.listin do Melinexu	<i>kusy</i>	106
	<i>dny</i>	15
Restaurování a konzervování rukopisů a tisků	<i>kusy</i>	26
	<i>dny</i>	722
Odkyselování archiválií	<i>kusy</i>	27
	<i>dny</i>	134
Konzervování a restaurování aktového mat.	<i>kusy</i>	296
	<i>dny</i>	125
Konzervování a restaurování map a plánů	<i>kusy</i>	246
	<i>dny</i>	92
Konzervování a restaurování fotograf. materiálu – pozitiv, negativ	<i>kusy</i>	34
	<i>dny</i>	20
Konzervování a restaurování fotograf. materiálu – mikrofilm, filmový pás	<i>svitky/role</i>	65
	<i>dny</i>	68
Mechanické a chemické čištění pozitivů a negativů	<i>kusy</i>	0
	<i>dny</i>	0
Mechanické a chemické čištění mikrofilmů a filmových pásů	<i>svitky/role</i>	89
	<i>dny</i>	37
Individuální dezinfekční práce	<i>dny</i>	17
Kartonážní práce	<i>kusy</i>	667
	<i>dny</i>	113
Vazba inventářů	<i>kusy</i>	23
	<i>dny</i>	8
Běžná a brožovaná vazba, převazba, makety	<i>kusy</i>	23
	<i>dny</i>	36

Příprava konzervačních prostředků	dny	68
Údržba strojů a úklid	dny	97
Výstavy archiválií		
Příprava archiválií pro výstavy a zápůjčky	dny	83
Instalace výstav	dny	120
Měření klim.a světelných parametrů	dny	18

Tab č. V/2 - Konzervování a restaurování zakázkovým způsobem

Název firmy	Počet zakázek	Náklady v Kč
V roce 2005 nežadáno	0	0

Vědecký výzkum a jednotlivé řešené úkoly v oblasti péče o fyzický stav archiválií

V roce 2005 byly řešeny pracovníky výzkumného úseku oddělení (mnohdy ve spolupráci s restaurátory) následující výzkumné úkoly:

1. Vlastnosti kancelářského recyklovaného papíru

Výsledky byly zpracovány do závěrečné zprávy a budou publikovány v Archivním časopise. Rovněž budou k dispozici na webových stránkách archivu.

2. Studium vlastností některých vybraných lepidel

Byly vybrány hlavní zástupci lepidel ze známých hojně používaných éterů celulózy, škrobů a želatiny. Byly studovány změny optických vlastností lepidel na papíře před a po umělém stárnutí, změny způsobené světelným zářením a dále byly studovány fyzikální vlastnosti těchto látek, a to hygroskopicitu. Vzorky lepidel byly dále aplikovány i na sklo. Pro další zamýšlené zkoušky se počet testovaných lepidel sníží o ty, které nevyhověly požadavkům. Souběžně s lepidly byl testován i japonský papír KÓZO (4g/ m²).

3. Vytvrzení poškozené fotografické želatiny plísněmi

Pomocí různých druhů plísní byla uměle poškozena citlivá vrstva některých filmů. Během těchto pokusů byla sledována souvislost klimatických podmínek a míry poškození filmů. Dále byl zkoušen vliv formaldehydu (v podobě par nebo roztoku) a síranu hlinito-draselného na některé mechanické a chemické vlastnosti citlivé vrstvy filmu. Přitom nebyl zjištěn výrazný vytvrzující účinek. V následujícím roce budou pro ošetření plesnivých fotografických materiálů zkoušeny jiné prostředky.

4. Stanovení optimální koncentrace pracího a dezinfekčního prostředku při praní filmových pásů

Byly testovány 2 typy (Spolapon AOS 146 a Syntapon NKS) detergentů vhodných pro praní špinavých a plesnivých mikrofilmů a filmových pásů a dezinfekční prostředek Ajatin. Zpráva bude k dispozici začátkem roku 2006.

5. Studium enzymatické aktivity plísní izolovaných v archivních depozitářích

Byla zpracována teoretická část úkolu a byly vytipovány enzymy, které jsou významné pro poškození archiválií plísněmi. Dále byla nalezena a ověřena neoptimálnější metodika pro měření enzymatické aktivity plísní v archivních podmínkách. Byl započat sběr a izolace typických plísní, u kterých jsou hodnoceny jejich schopnosti enzymaticky poškozovat archiválie (u plísní rodu *Aspergillus* je zároveň sledována tvorba aflatoxinů). V následujícím

roce bude ve sběru plísní pokračováno tak, aby mohl být statisticky zhodnoceno riziko enzymatického poškození archiválií plísněmi.

6. Studium metody hromadného odkyselování papíru metodou CSC BOOK SAVER

Tato nově publikovaná metoda hromadného odkyselování využívá jako neutralizační látku uhličitán di-n-propylát hořecnatý a jako rozpouštědlo heptafluorpropan a je používána ve Španělsku. Byly vybrány standardy archivních materiálů, které byly zaslány k odkyselení do Španělska. V současné době začíná testování účinnosti metody a výsledky budou porovnány s metodou Bookkeeper.

7. Vlastnosti azobarviv používaných pro barvení papíru

Azobarviva s ověřenými vlastnostmi vyráběná firmou Ostacolor.a.s. a používaná pro barvení papíroviny v Národním archivu byla během let shledána jako nedostačující co se týká poskytované škály barevných odstínů. Byla proto rozšířena o další, a to Saturnovou šed' LRN 200, Saturnovou khaki G a Saturnovou hněd' LT 200.

Byly testovány základní vlastnosti papíru obarveného uvedenými barvivy a změny těchto charakteristik v důsledku působení umělého stárnutí. Výsledná zpráva je před dokončením.

8. Studium vlivu mikrovlnného sušení na fyzikálně-chemické a mikrobiologické vlastnosti různých druhů papíru

Studie vznikla na základě požadavku sušení archivních a knihovních materiálů zasažených povodněmi mikrovlnami. Získané informace doplňují „Studii vlivu sušících metod na fyzikálně-chemické a mikrobiologické vlastnosti různých druhů papíru“. Výsledky budou publikovány společně s ing. Hájkem, autorem technologie mikrovlnného sušení.

9. Vlastnosti fixačního prostředku „Protecting spray 680

Protecting spray 680 je výrobek určený pro potřeby výtvarníků k fixaci kvašů a kreseb s vodorozpustnými barvivy. Prostředek byl testován pro zjištění možnosti jeho využití jako fixativa barevné vrstvy (opadávání nebo sprašování pigmentů) na papírové podložce při restaurátorských zásazích. Závěrečná zpráva bude přístupna na webových stránkách archivu.

10. Posouzení původu barevných skvrn v knihách z fondu knihovny Národního muzea

Do oddělení péče o fyzický stav archiválií Národního archivu byly předány tři knihy z fondu knihovny Národního muzea, u kterých se v několika úvodních listech papírového bloku objevily purpurové skvrny různé velikosti. Byly provedeny analýzy barviva nedestruktivní metodou FTIR a byla navržena metodika jeho odstranění. Zpráva je k dispozici v knihovně 10. oddělení archivu.

11. Vliv viditelného světla na archiválie

Tato práce je řešena v rámci několikaletého PSG studia ve spolupráci s VŠCHT. Pokračovaly testy vlivu viditelného záření, modré, zelené a červené části spektra na optické a mechanické vlastnosti čisté buničiny a dřevoviny. Byly provedeny též zkušební testy umělého stárnutí a vyhodnocen jeho vliv na fyzikálně-chemické vlastnosti vzorků. Dlouhodobě byl studován post-radiační efekt záření.

Knihovna – základní statistické údaje

Stav knihovního fondu k 31. 12. 2005	481.149 knihovních jednotek (=svazků)
a) Počet exemplářů docházejících seriálů	- titulů 397 - exemplářů 443
b) Počet knihovních jednotek ve volném výběru	19.755 knihovních jednotek (=svazků) + 165 titulů docházejících seriálů <i>vystaveno v Čítárně seriálů</i>
z toho ústřední pracoviště knihovny NA / Chodovec: - PK 11 – archivní badatelna (2.346 knih.j. = svazků) - PK 10 – Studovna knihovny (15.183 knih.j. = svazků) - Čítárna časopisů (165 titulů docházejících seriálů)	17.529 knihovních jednotek (=svazků) + 165 titulů docházejících seriálů <i>vystaveno v Čítárně seriálů</i>
detašované pracoviště knihovny NA / M. Horákové: - PK 1 – archivní badatelna (2.226 knih.j. = svazků)	2.226 knihovních jednotek (= svazků)
c) Přírůstky knihovních jednotek (= svazků) - z toho nákupem 763 k.j. (= svazků) - z vlastních zdrojů 38 k.j. (= svazků) - zapsaných seriálů po vazbě 387 k.j. (= svazků) - z darů, výměnou, povinného výtisku badatelů NA, z přejímek knihovních jednotek nebo jiným způsobem získání zdarma 1.325 k.j. (= svazků)	2.513 knihovních jednotek (= svazků)
d) Úbytky knihovních jednotek (= svazků)	310 knihovních jednotek (= svazků)
e) Počet přejímek celkem	4
z toho knihovních fondů	0
knihovních jednotek	391 knihovních jednotek (= svazků)
f) Záznamů o dokumentech zpracováno celkem	10.330
g) (jmenně, věcně a dokumentačně // na souborné + monografické + analytické úrovni)	
h) Registrovaní čtenáři - ústřední pracoviště knihovny NA / Chodovec	279
z toho nových	147
i) Registrovaní čtenáři - detašované pracoviště knihovny NA / M.	198

Horákové	
z toho nových	86
j) Počet návštěvníků v knihovně celkem	5.907
z toho ústřední pracoviště knihovny NA / Chodovec	3644
k) detašované pracoviště knihovny NA / M. Horákové	2263
k) Protokolované výpůjčky celkem	9.327
z toho absenčních (816 + 57 MVS)	873
presenčních	8454
l) Požadavky MVS celkem	57
z toho <u>vyžádané</u> celkem	11
<u>námi požadované</u> celkem	46
m) Poskytnuté registrované informace	1.916
n) pro oborové bibliografie a dokumentační databáze knihovnou excerpováno záznamů	1.484
- z toho z českých časopisů záznamů	1016
- ze zahraničních časopisů záznamů	173
- z českých monografií záznamů	295
tj. 1.189 záznamů analytických 295 záznamů monografických	
tj. titulů seriálů a monografických dokumentů	- titulů 402
tj. svazků	- svazků 602
o) Počet studijních míst	16
- ústřední pracoviště knihovny NA / Chodovec	
p) Počet počítačů pro uživatele ústřední pracoviště knihovny NA / Chodovec	3
- z toho napojených na Intranet NA / část veřejnosti přístupnou PC	2
- napojených na Internet PC	0
- pro prezenční půjčování EZ PC	1

q) Sestaveno a tiskem vydáno bibliogr. soupisů (v rámci publikační činnosti NA)	3
r) Počet výstavek knižních novinek a výstavek dokumentů z fondů knihovny - celkem akcí	11
- z toho ústřední pracoviště knihovny NA / Chodovec	- akcí 5
- detašované pracoviště knihovny NA / M. Horákové	- akcí 6
t) Vystavených dokumentů z fondů knihovny celkem	701
- z toho ústřední pracoviště knihovny NA / Chodovec	- svazků 538
- výstavky knižních novinek (536 svazků)	
- výstavy NA a jiné (2 svazky)	
- detašované pracoviště knihovny NA / M. Horákové	- svazků 163
- výstavky knižních novinek (135 svazků)	
- výstavy NA a jiné (28 svazků)	

Publikační činnost Národního archivu a jeho pracovníků za rok 2005 /s dodatky za r. 2004/

sestavila Anna Vindušková

Monografické publikace

1

ALBUM amicorum : sborník ku počtě prof. Mojmíra Horyny / editoři Jan Royt, Petra Nevímová. – Praha : Ústav pro dějiny umění FF UK, 2005. – 220 s.

2

ATTI del convegno La Boemia e l'Ordine di Santo Stefano : (Praga, 20 maggio 2005) / a cura di Danilo Marrara. – Pisa : Istituzione dei Cavalieri di S. Stefano : Dipartimento di scienze della politica dell'Università di Pisa : Istituto italiano di cultura di Praga : Archivio di Stato di Praga, 2005. – 90 s. – (Cuaderni Stefaniani; Anno Ventiquattresimo).

3

BERÁNEK, Karel – BERÁNKOVÁ, Věra : Karel Beránek : výbor prací z let 1958-1999 / úvod Ivan Hlaváček. – 1. vyd. – Praha : Národní archiv, 2005. – 275 s.
ISBN 80-86712-24-9

4

ČESKO-FRANCOUZSKÉ vztahy v diplomatických jednáních 1940-1945 / ed. Jan Němeček, Helena Nováčková, Ivan Šťovíček, Jan Kuklík. – 1. vyd. – Praha : Historický ústav AV ČR : Státní ústřední archiv : Univerzita Karlova v Praze – Nakladatelství Karolinum, 2005. – 647 s.
ISBN 80-246-0941-X

5

ČESKOSLOVENSKO na rozhraní dvou epoch nesvobody : sborník z konference k 60. výročí konce druhé světové války / uspoř. Zdeňka Kokošková, Jiří Kocian, Stanislav Kokoška; angl. res. Derek Paton; překlad něm. textu Pavla Lutovská. – Praha : Národní archiv : Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2005. – 419 s.
ISBN 80-86712-32-X. – ISBN 80-7285-000-8

6

HISTORICKÁ fotografie : sborník pro prezentaci historické fotografie ve fondech a sbírkách České republiky. Roč. 5 / ved. red. Jiří Zikmund, Emilie Benešová. – Hradec Králové; Praha : Muzeum východních Čech v Hradci Králové : Národní archiv, 2005. – 88 s.
ISBN 80-85031-60-4. – ISBN 80-86712-30-3

7

INFORMATIVNÍ přehled : výběrová bibliografie z archivnictví, pomocných věd historických a příbuzných oborů. Č. 24 / sest. Anna Vindušková, Marie Šatochinová; excerpt Jaroslav Koláčný, Anna Vindušková, Hana Paulusová. – 1. vyd. – Praha : Národní archiv, 2005. – 140 s.
ISBN 80-86712-25-7

8

LUDVÍK Salvátor – vědec a cestovatel : zpráva o životě a díle rakouského arcivévody a toskánského prince se zvláštním zřetelem k městu Brandýsu nad Labem – Staré Boleslavi / Brigita Mader, Eva Gregorovičová, Petr Mašek, Milan Němeček, Milan Novák, Jiří Hyka; spoluprac. José María Sevilla, Wolfgang Löhnert, Vladimír Novák, Filip Paulus; editor Milan Novák; fotografie Kamil Voděra, Jiří Hyka, Karel Novák. – Brandýs nad Labem – Stará Boleslav : Město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, 2005. – 71 s. – (Zámecká edice; [Sv.] 2).
ISBN 80-902897-62

9

MATUŠÍKOVÁ, Lenka: Návrat ke kořenům : běh života v archivních dokumentech = Back to One's Roots : Our Ancestor's Everyday Lives as Shown in Archival Documents : doprovodná publikace k výstavě pořádané Národním archivem, archivní areál Chodovec, 23. září až 6. listopadu 2005 / autoři Eugen Aksamit, Lenka Matušíková, David Pavelka; fotografie Jiřina Kopčáková; graf. úprava Anna Benešová; red. a ed. Lenka Matušíková; lektor. Karel Müller, Alena Pazderová; překlady Kateřina Kotíková, Lenka Matušíková. – 1. vyd. - Praha : Národní archiv, 2005. – 83 s.
ISBN 80-86712-26-5

10

NEVÍMOVÁ, Petra: La Capella Italiana della Città Vecchia = Vlašská kaple. – 1. vyd. – Praha : Istituto Italiano di Cultura in Praga; Kutná Hora : Edizioni Tichá Byzanc, 2005. – 31 s.
ISBN 80-86359-13-1

11

NOTHING and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové; fotografie Benjamin Bartl, Emilie Benešová, Martin Hrubeš, Jan Krlín, Miroslav Kunt, Jiřina Olszewiczová, Nad'a

Slezáková, Roman Straka; reprodukce Blanka Hnulíková, Eva Hodíková, Martin Hrubeš; grafy, tabulky a schemata Rudolf Kaďorek; redaktor a editor Emilie Benešová. – 1. vyd. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – 239 s.

ISBN 80-86712-14-1

12

PAGINAE historiae : sborník Národního archivu. Č. 13 / překlad resumé Jaroslav Koláčný. – 1. vyd. – Praha : Národní archiv, 2005. – 269 s.

ISBN 80-86712-31-1

13

PRŮVODCE po archivních fondech a sbírkách : Státní ústřední archiv v Praze. Díl 1, Sv. 3 / kol. aut. pod vedením Aleny Pazderové; aut. kol. Karel Beránek, Věra Beránková, Václav Babička, Pavla Burdová, Dagmar Culková, Eliška Čáňová, Denko Čumlivski, Jaroslava Dubská, Eva Gregorovičová, Libor Gottfried, Jaroslava Hoffmannová, Jan Kahuda, Helena Klímová, Josef Kollmann, Miroslav Kronus, Marie Lišková, Raisa Machatková, Lenka Matušíková, Alena Pazderová, Helena Sedláčková, Dáša Šmerdová, Alexandra Špiritová, Magda Zahradníková. – 1. vyd. – Praha : Odbor archivní správy Ministerstva vnitra ČR, 2005. – 437 s., 16 obr.

ISBN 80-86466-02-7

14

PŘEHLED přírůstků knihovny Státního ústředního archivu : leden 2001 – prosinec 2001 / sest. Dagmar Spáčilová. – 1. vyd. – Praha : Národní archiv, 2005. – 91 l., (634 záz.)

ISBN 80-85712-22-2

15

XII. SEMINÁŘ restaurátorů a historiků Praha 2003 : sborník. – 1. vyd. – Praha : Národní archiv, 2005. 416 s., obr. příl.

ISBN 80-86712-29-X

16

SOUPIS poddaných podle víry z roku 1651 : Boleslavsko / zprac. a úvod naps. Alena Pazderová. – 2. dopl. vyd. – Praha : Národní archiv, 2005. – 2 sv.; 367 s., S. 373-739.

ISBN 80-86712-28-1

17

SOUPIS židovských rodin v Čechách z roku 1793. [Sv.] 5, Čáslavský kraj. Klatovský kraj. Rakovnický kraj / editoři Ivana Ebelová, Mlada Holá, Michal Řezníček, Renáta Sádlová; lektor. Lenka Matušíková. – 1. vyd. – Praha : Národní archiv, 2005. – 405 s.

ISBN 80-86712-21-4

18

ŠAMBERGER, Zdeněk : Studie k dějinám československého archivnictví / red. Jan Kahuda; úvod Eva Drašarová. – 1. vyd. – Praha : Národní archiv, 2005. – 363 s.

ISBN 80-86712-23-0

19

THERESIENSTÄDTER Gedenkbuch : österreichische Jüdinnen und Juden in Theresienstadt 1942-1945 / die Herausgabe haben vorbereitet Michal Frankl, Christa Mehany-Mitterrutzner,

Christine Schindler, Gerhard Ungar; in Zusammenarbeit mit René Donner, Othmar Fetz, Tomáš Fedorovič, Georg Hufgard, Martin Kolassa, Raisa Machatková, Jaroslava Milotová, Martin Niklas, Wolfgang Schellenbacher, Thomas Schoiswohl, Jarmila Škrábková, Michael Wögerbauer. – Prag : Institut Theresienstädter Initiative : Dokumentationsarchiv des österreichischen Widerstandes, 2005. - 702 s.
ISBN 3-8258-7590-3

20

ZEMĚDĚLSKÉ družstevnictví : kolektivizace zemědělství : podmínky pro vznik JZD – 1947 / přípr. Jana Pšeničková. – 1. vyd. – Praha : Národní archiv, 2005. – 382 s. – (Edice dokumentů z fondů Národního archivu).
ISBN 80-86712-27-3

Články a recenze

21

BACÍLKOVÁ, Bronislava: Studium účinků par butanolu a jiných alkoholů na plísně.
In: XII. Seminář restaurátorů a historiků Praha 2003 : sborník. – Praha : Národní archiv, 2005. – S. 156-162.

22

BARTL, Benjamin – WEBEROVÁ, Lucie: Mezinárodní konference „Durability of Paper and Writing“ : Lublaň, listopad 2004.
In: Arch. Čas. – Roč. 55, č. 3 (2005), S. 199-202.

23

BARTL, Benjamin – PAULUSOVÁ, Hana – STRAKA, Roman: Preservation of Archival Fonds and Collections.
In: Nothing and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – S. 209-227.

24

BARTOŠOVÁ, Hana – KŘEŠŤAN, Jiří: Soupis archivních pramenů k Tomáši Garriguovi Masarykovi a jeho rodině ve Státním ústředním archivu v Praze : rodinné a osobní archivy, archivy spolků, politických stran a kulturních institucí, archivní sbírky.
In: Masaryk. Sbor. – Sv. 11-12, 1999-2003 (2004), S. 435-473.

25

BARTUŠEK, Václav: [Bacháček z Nauměřic, Martin; Bartlík, Bernard – biogramy].
In: Biografický slovník českých zemí. Seš. 2, B-Bař /ved. projektu Pavla Vošahlíková. – 1. vyd. – Praha : Historický ústav AV ČR, 2005. – S. 173-174; S. 232.

26

BARTUŠEK, Václav: Co bylo dříve v aule školy.
In: 60 let Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy elektrotechnické Františka Křižíka : Praha 1, Na Příkopě 16, www.vosaspsekrizik.cz. - Praha, 2005. – S. 6-8.

27

BARTUŠEK, Václav: Elementární školství církevních řádů v českých zemích v době baroka.
In: Barokní Praha – barokní Čechie 1620-1740 : sborník příspěvků z vědecké konference o fenoménu baroka v Čechách /sest. Olga Fejtová, Václav Ledvinka, Jiří Pešek, Vít Vlnas. – Praha : Scriptorium, 2004. – S. 601-608.

28

BARTUŠEK, Václav: Fauny běh.
In: ČAS v roce 2004 : ročenka České archivní společnosti. – (2005), S. 167.

29

BARTUŠEK, Václav: [Hesla o piaristických kolejích a rezidencích] / vb.
In: Encyklopedie moravských a slezských klášterů / Dušan Foltýn ... [aj.] – Praha : Libri, 2005.

30

BARTUŠEK, Václav: Jeremiáš Soudný (1702-1768) – život piaristy. [Část] 1.
In: Jiskra : týdeník Benešovska, Vlašimska a Voticka. – Roč. 45, č. 1 (7.1.2004), S. 3.
- [Část] 2. : Jiskra. – Roč. 45, č. 2 (14.1.2004), S. 3.
- [Část] 3. : Jiskra. – Roč. 45, č. 4 (28.1.2004), S. 3.
- [Část] 4. : Jiskra. – Roč. 45, č. 5 (4.2.2004), S. 3.
- [Část] 5. : Jiskra. – Roč. 45, č. 13 (31.3.2004), S. 3.
- [Část] 6. : Jiskra. – Roč. 46, č. 3 (19.1.2005), S. 3.
- [Část] 7. : Jiskra. – Roč. 46, č. 4 (26.1.2005), S. 3.
- [Část] 8. : Jiskra. – Roč. 46, č. 5 (2.2.2005), S. 3.
- [Část] 9. : Jiskra. – Roč. 46, č. 6 (9.2.2005), S. 3.
- [Část] 10. : Jiskra. - Roč. 46, č. 7 (16.2.2005), S. 3.
- [Část] 11. : Jiskra. – Roč. 46, č. 8 (23.2.2005), S. 3.
- [Část] 12. : Jiskra. – Roč. 46, č. 9 (2.3.2005), S. 3.

31

BARTUŠEK, Václav: Konzultace draka Plíživáka.
In: ČAS v roce 2004 : ročenka České archivní společnosti. – (2005), S. 165.

32

BARTUŠEK, Václav: Může být sv. Filip Neri opravdu patronem humoristů ?
In: Karmelitánský kalendář 2005 : čtení pro poučení i zábavu. – Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2004. – S. 43-45.

33

BARTUŠEK, Václav: P. Jan Inocenc Buba, polský historik divadla.
In: Miscellanea theatraia : sborník Adolfu Scherlovi k osmdesátinám / uspoř. a redig. Eva Šormová, Michaela Kuklová. – Praha : Divadelní ústav, 2005. – S. 506-512.

34

BARTUŠEK, Václav: Piarista z Postupic.
In: Jiskra : týdeník Benešovska, Vlašimska a Voticka. – Roč. 46, č. 30 (27.7.2005), S. 3.

35

BARTUŠEK, Václav: Publishing.

In: Nothing and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – S. 103-116.

36

BARTUŠEK, Václav: Roráty a jejich provozování v Benešově do poloviny 18. století.

In: Jiskra : týdeník Benešovska, Vlašimska a Voticka. – Roč. 46, č. 48 (30.11.2005), S. 3, 4.

37

BARTUŠEK, Václav: Vlastníci starých knih historických knižních fondů knihovny Státního ústředního archivu v Praze.

In: Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska 2004 : lidé okolo knih (autor – tvůrce – recipient) / k vyd. přípr. Rostislav Krušínský. – Brno : Sdružení knihoven ČR : Vědecká knihovna v Olomouci, 2005. – S. 87-96.

38

BARTUŠEK, Václav: Zázraky piaristů v českých řádových kronikách 18. století.

In: Karmelitánský kalendář 2006 : čtení pro poučení i zábavu. – Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2005. – S. 72-75.

39

BARTUŠEK, Václav: Podblanická zastavení v Římě v 11. až 18. století.

In: Jiskra : týdeník Benešovska, Vlašimska a Voticka. – Roč. 46, č. 1 (5.1.2005), S. 3.

Rec. na: Česká zastavení v Římě / Jana Koudelková. – Praha : Portál, 2000.

40

BARTUŠEK, Václav: [Kdo byl kdo ...].

In: Děj. Věd. Techn. – Roč. 37, č. 4 (2004), S. 245.

Rec. na: Kdo byl kdo, světoví cestovatelé a mořeplavci / Jiří Martínek, Miloslav Martínek. – Praha : Libri, 2003. – 551 s.

41

BARTUŠEK, Václav: Když staré knihy vyprávějí.

In: Jiskra : týdeník Benešovska, Vlašimska a Voticka. – Roč. 46, č. 52 (28.12.2005), S. 3.

Rec. na: Když staré knihy vyprávějí : kulturně-historické obrázky nejen z piaristické knihovny v Litomyšli / Oldřich Kašpar. – Litomyšl : Regionální muzeum v Litomyšli, 2005. – 84 s.

42

BARTUŠEK, Václav: [Latinská a česká literatura na pomezí Čech, Moravy a Slezska].

In: Arch. Čas. – Roč. 55, č. 2 (2005), S. 150-151.

Rec. na: Latinská a česká literatura na pomezí Čech, Moravy a Slezska / Josef Tříška. – Litomyšl, 2002. – 258 s.

43

BARTUŠEK, Václav: Kam jít u nás na pouť ?

In: Jiskra : týdeník Benešovska, Vlašimska a Voticka. – Roč. 46, č. 19 (11.5.2005), příl., S. II.

Rec. na: Poutní místa v Čechách / text Irena Dibelková, spolupráce Zdeněk Novák, Jiří Martínek. – Praha : Olympia, 2004. – 208 s.

44

BARTUŠEK, Václav: [Tiskařská bohemika ze 16.-18. století ve Vatikánské knihovně a v knihovně Angelice v Římě].

In: Arch. Čas. – Roč. 55, č. 2 (2005), S. 148-149.

Rec. na: Tiskařská bohemika ze 16.-18. století ve Vatikánské knihovně a v knihovně Angelice v Římě : I. Historický úvod a rejstříky. II. Popisy dochovaných exemplářů / Hana Beránková. – Praha : Knihovna Akademie věd ČR, 2002. – 419 s.

45

BENEŠOVÁ, Emilie: Access to Archival Documents and Records and Their Utilisation.

In: Nothing and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – S. 137-147.

46

BENEŠOVÁ, Emilie: Exhibitions and Promotion of the Archives.

In: Nothing and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – S. 149-175.

47

BENEŠOVÁ, Emilie: Foreword.

In: Nothing and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – S. 9-11.

48

BENEŠOVÁ, Emilie: Průzkum stavu zpracování, ukládání a digitalizace fotografických dokumentů : zpráva z pracovní cesty do Itálie (Florence, Prato) 15.-22.10.2004.

In: Hist. Fotogr. – Roč. 5, (2005), S. 75-76.

49

BENEŠOVÁ, Emilie: Skener pro Státní archiv.

In: Mercedesmagazin. – [Roč.] 2005, č. 1 (2005), S. 70.

50

BÍLEK, Jan – MARŠOUN, Erik – ŠŤOVÍČEK, Ivan: Fotografie v archivním fondu Edvard Beneš.

In: Hist. Fotogr. – Roč. 5, (2005), S. 5-15.

51

BLODIGOVÁ, Alexandra – KAHUDA, Jan: Archiv Svazu je mimořádný celek i ve světě : hleďte na půdách – možná doplníme mezery / [rozhovor zaps.] Věra Bartošová.

In: Jednota : orgán Svazu Čechů v Republice Chorvatsko. – Roč. 60, č. 39 (8.10.2005), S. 8-9, 3 fotogr.

52

BLODIGOVÁ, Alexandra: Znovu o krajanských archivech ve Vídni : zpracování archivů Školského spolku Komenský a Spolku Národní dům.

In: ČAS v roce 2004 : ročenka České archivní společnosti. – (2005), S. 68-76.

53

BROM, Bohumír: Pre-archival Care, Collaboration with Originators, Acquisitions.

In: Nothing and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – S. 45-66.

54

ČUMLIVSKI, Denko : Vyšehradský kapitulní chrám jako pohřebiště od sklonku 11. do 18. století : autoreferát.

In: Kapitulní chrám sv. Petra a Pavla na Vyšehradě : archeologický výzkum / Bořivoj Nechvátal a kol. – Praha : Archeologický ústav AV ČR, 2004. – S. 617-626.

55

DRAŠAROVÁ, Eva: [Foreword].

In: Nothing and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – S. 8.

56

ĎUROVIČ, Michal: Papír pro dokumenty ČSN ISO 9706 vs. recyklovaný papír.

In: Arch. Čas. – Roč. 55, č. 4 (2005), S. 287-289.

57

ĎUROVIČ, Michal: Povodeň 2002 v archivech a knihovnách České republiky : současný stav a návrh dalšího postupu záchrany zasažených dokumentů.

In: XII. seminář restaurátorů a historiků Praha 2003 : sborník. – Praha : Národní archiv, 2005. – S. 23-28.

58

ĎUROVIČ, Michal: Zásady vystavování archiválií ve Státním ústředním archivu v Praze.

In: XII. seminář restaurátorů a historiků Praha 2003 : sborník. – Praha : Národní archiv, 2005. – S. 395-412.

59

GREGOROVIČOVÁ, Eva: L'archivio familiare degli Asburgo Lorena a Praga : una fonte per la storia dell'Ordine di S. Stefano.

In: Atti del convegno La Boemia e l'Ordine di Santo Stefano : (Praga, 20 maggio 2005) / a cura di Danilo Marrara. – Pisa : Istituzione dei Cavalieri di S. Stefano : Dipartimento di scienze della politica dell'Università di Pisa : Istituto italiano di cultura di Praga : Archivio di Stato di Praga, 2005. – S. 61-81.

60

GREGOROVIČOVÁ, Eva: Le fotografie dell'archivio familiare degli Asburgo di Toscana.

In: AFT Rivista di Storia e Fotografia. – [Roč.] 21, AFT Nr. 41 (2005), S. 18-26.

61

GREGOROVIČOVÁ, Eva: Registration and Dissemination of Archival Documents.

In: Nothing and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of

the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – S. 67-101.

62

GREGOROVÍČOVÁ, Eva: Testi e testimonianze sui bagni della Boemia : Karlovy Vary tra Quattro e Cinquecento.

In: Gli umanisti e le terme : Atti del Convegno internazionale di studio, Lecce – Santa Cesarea Terme, 23-25 maggio 2002 / a cura di Paola Andrioli Nemola, Olga Silvana Casale, Paolo Viti. – Lecce : Conte Editore, 2004. – S. 305-311.

63

HÁJKOVÁ, Dagmara – ŠTOVÍČEK, Ivan – NOVÁČKOVÁ, Helena: Edvard Beneš a M.R. Štefánik – svědectví jejich dopisů.

In: Sbor. arch. Pr. – Roč. 54, č. 2 (2004), S. 567-655.

64

HEISLER, Jan – JÍCHA, Karel – KUNT, Miroslav: Perspektiva dlouhodobé archivace elektronických dokumentů ve veřejné správě.

In: Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2004. – Praha : Národní technické muzeum, 2005. – S. 107-111. – (Rozpravy Národního technického muzea; Sv. 190).

65

JANČÍK, Drahomír – KALINA, Tomáš: Národohospodářské elity politických stran na počátku přechodu k plánovanému řízení československé ekonomiky (1945-1946).

In: Československo na rozhraní dvou epoch nesvobody : sborník z konference k 60. výročí konce druhé světové války / uspoř. Zdeňka Kokošková, Jiří Kocian, Stanislav Kokoška. – Praha : Národní archiv : Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2005. – S. 92-99.

66

JUNĚCOVÁ, Jiřina: Školní statky středních zemědělských škol v letech 1945-1960.

In: Zemědělské školství, výzkum a osvěta jako předpoklad hospodářského a sociálního rozvoje venkova v 19. a 20. století : sborník příspěvků z mezinárodní konference věnované památce Samuela Cambela / sest. Blanka Rašticová. – Uherské Hradiště : Slovácké muzeum, 2004. – S. 191-202.- (Studie Slováckého muzea; Sv. 9).

67

KAĎOREK, Rudolf: Establishment and Development of the Central State Archives in Prague.

In: Nothing and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – S. 13-44.

68

KAHUDA, Jan: 14. valná hromada České archivní společnosti.

In: ČAS v roce 2004 : ročenka České archivní společnosti. – (2005), S. 11-16.

69

KAHUDA, Jan: 15. valná hromada České archivní společnosti.

In: Arch. Čas. – Roč. 55, č. 2 (2005), S. 131-134.

70

KAHUDA, Jan: Archives in International Context : a conference marking the 50th anniversary of the foundation of the Central State Archives in Prague.

In: INSAR. – Nr. 10, (2005), S. 2, 3.

71

KAHUDA, Jan: Archivy v mezinárodním kontextu.

In: Arch. Čas. – Roč. 55, č. 1 (2005), S. 34-37.

72

KAHUDA, Jan: Informace o předcích v archivech velkostatků.

In: Sborník učebních textů kurzu pro začínající rodopisce. – Praha : Česká genealogická a heraldická společnost v Praze, 2005. – S. 71-80.

73

KAHUDA, Jan: K životnímu jubileu PhDr. Karla Beránka.

In: ČAS v roce 2004 : ročenka České archivní společnosti. – (2005), S. 148-149.

74

KAHUDA, Jan: Megaoslavy 50. výročí Státního ústředního archivu v Praze.

In: ČAS v roce 2004 : ročenka České archivní společnosti. – (2005), S. 51-52.

75

KAHUDA, Jan – KALINA, Tomáš – VOJÁČEK, Milan: Seminář západočeských archivářů.

In: Arch. Čas. – Roč. 55, č. 1 (2005), S. 37-39.

76

KAHUDA, Jan: Úvodem.

In: Studie k dějinám československého archivnictví / Zdeněk Šamberger. – 1. vyd. – Praha : Národní archiv, 2005. – S. 7-8.

77

KAHUDA, Jan: Výstava Návrat ke kořenům.

In: Geneal. Herald. Listy. – Roč. 25, č. 2 (2005), S. 95.

78

KAHUDA, Jan: [Pauline de Metternich].

In: Čes. Čas. Hist. – Roč. 103, č. 1 (2005), S. 202-203.

Rec. na: Pauline de Metternich : l'éventail brisé / Philippe Luez. – Paris : Payot, 2004. – 232 s. – ISBN 2-228-89876-7.

79

KAHUDA, Jan: [Západní Morava. Sv. 5-8].

In: Arch. Čas. – Roč. 55, č. 3 (2005), S. 223-225.

Rec. na: Západní Morava. [Sv.] 5-8. – **Brno** : Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 2001-2004. – 260 s.; 194 s.; 200 s.; 246 s.

80

KALINA, Tomáš: Information Technology and Computing Systém.

In: Nothing and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – S. 189-207.

81

KALINA, Tomáš: New Building of the National Archives and Regional State Archives in Prague.

In: INSAR. – Nr. 10, (2005), Sl. na s. 4, 5, 8.

82

KALINA, Tomáš – KUNT, Miroslav: Pracoviště elektronické archivace v Národním archivu a předpoklady jeho činnosti.

In: ISSS : Internet ve státní správě a samosprávě : setkání věnované úloze informačních technologií ve státní správě a samosprávě. – [Praha] : [Triada, spol. s.r.o.] 2005. – S. 85-87.

83

KALINA, Tomáš: Pracoviště pro dlouhodobé uložení elektronických dokumentů v Národním archivu.

(Elektronicky publikováno na www.cesarch.cz).

84

KALINA, Tomáš – ŠULC, Jaroslav: Soupis veřejnoprávních původců v předarchivní péči Národního archivu : referát na semináři západočeských archivářů v Srní 2005.

(Publikováno na intranetu SOA Plzeň).

85

KNIHOVNA České archivní společnosti / sest. Jana Nováková.

In: ČAS v roce 2004 : ročenka České archivní společnosti. – (2005), S. 169-182.

86

KOKOŠKOVÁ, Zdeňka – PAŽOUT, Jaroslav: Museli pracovat pro Říši : nucené pracovní nasazení českého obyvatelstva v letech 2. světové války.

In: ČAS v roce 2004 : ročenka České archivní společnosti. – (2005), S. 55-56.

87

KOLÁČNÝ, Jaroslav: Studijní pobyt v Rakouském státním archivu.

In: Arch. Čas. – Roč. 55, č. 4 (2005), S. 273-274.

88

KOUCKÝ, Karel: Popsání měšťanstva sedlčanského z roku 1785.

In: Podbrdsko. – Sv. 12, (2005), S. 33-57.

89

KRÁSNÝ, Filip – KYPTA, Jan – ŠULC, Jaroslav: Pozdně gotické nálezy ve venkovských usedlostech v Čisté u Mladé Boleslavi.

In: Archeol. ve stří. Čechách. – Roč. 9, č. 2 (2005), S. 643-652.

90

KRLÍN, Jan: České stopy v Kamniku (na jižní straně Julských Alp).
In: Kult. Klub. – Roč. 25, č. 12 (2005), S. 76-77.

91

KRLÍN, Jan: Zpráva o jubilejním XXV. ročníku Běhu za zdravím.
In: ČAS v roce 2004 : ročenka České archivní společnosti. – (2005), S. 166-167.

92

KŘEŠŤAN, Jiří: Gollova škola a „hodný žák“ Zdeněk Nejedlý.
In: Jaroslav Goll a jeho žáci. – České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2005. – S. 451-462.

93

KŘEŠŤAN, Jiří: Intelektuálové bez rozumu ? : učenec Zdeněk Nejedlý a fascinující půvab komunismu.
In: Bolševismus, komunismus a radikální socialismus v Československu. Sv. 5 / sest. Zdeněk Kárník a Michal Kopeček. – Praha : Ústav pro soudobé dějiny AV ČR : Dokořán, 2005. – S. 15-41.

94

KŘEŠŤAN, Jiří: Jüdische Vereine in den böhmischen Ländern (1918-1940).
In: Theresienstädter Studien und Dokumente 2004 / editoři Jaroslava Milotová, Ulf Rathgeber, Michael Wögerbauer. – Praha : Sefer, 2004. – S. 337-404.

95

KŘEŠŤAN, Jiří: Politik a politický publicista Emanuel Rádl a ohlas jeho názorů v meziválečném Československu.
In: Emanuel Rádl – vědec a filosof : sborník z mezinárodní konference konané u příležitosti 130. výročí narození a 60. výročí úmrtí Emanuela Rádl / k vyd. přípr. Tomáš Hermann, Anton Markoš. – Praha : Oikoymenth : Výzkumné centrum pro dějiny vědy, 2004. – S. 634-646.

96

KŘEŠŤAN, Jiří: „Poslední husita“ odchází : Zdeněk Nejedlý v osidlech kulturní politiky KSČ.
In: Soudobé Děj. – Roč. 12, č. 1 (2005), S. 9-44.

97

KŘEŠŤAN, Jiří: Zpráva o jubilejním XX. Jarním běhu.
In: ČAS v roce 2004 : ročenka České archivní společnosti. – (2005), S. 163-164.

98

KŘEŠŤAN, Jiří: [Básník a politik].
In: Čes. Čas. hist. – Roč. 103, č. 4 (2005). – S. 959-960.
Rec. na: Básník a politik : sborník z konference k sedmdesátému výročí úmrtí Viktora Dyka / Josef Tomeš. – Praha : Akropolis, 2004. 200 s.

99

KŘEŠŤAN, Jiří: [Czechoslovak American Archivalia].

In: Soudobé Děj. – Roč. 12, č. 2 (2005), S. 398-400.

Rec. na: Czechoslovak American Archivalia. Sv. 1 a 2 / Miloslav Rechcigl Jr. – Olomouc-Ostrava : Centrum pro československá exilová studia při Katedře historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, 2004. – 206 + 368 s.

100

KŘEŠŤAN, Jiří: [Dopisy dceři].

In: Čes. Čas. hist. – Roč. 103, č. 3 (2005), S. 718-720.

Rec. na: Dopisy dceři / Jan Šverma; uspoř. a prův. slovo naps. Jiřina Kopoldová-Švermová. – Říčany : Orego, 2004. 60 s.

101

KŘEŠŤAN, Jiří: [Formování stalinského mocenského systému].

In: Soudobé Děj. – Roč. 11, č. 4 (2004), S. 203-204.

Rec. na: Formování stalinského mocenského systému : k problému takzvané sebedestrukce bolševiků 1928-1939 / Bohuslav Litera a kol. – Praha : Historický ústav AV ČR, 2003. – 342 s.

102

KŘEŠŤAN, Jiří: [Havlíčkovobrodsko].

In: Arch. Čas. – Roč. 55, č. 2 (2005), S. 145-146.

Rec. na: Havlíčkovobrodsko : vlastivědný sborník. Sv. 18, Jaroslav Hašek – komunistický autor, nebo světový spisovatel. – Havlíčkův Brod : Muzeum Vysočiny, Státní okresní archiv Havlíčkův Brod, 2004. – 128 s.

103

KŘEŠŤAN, Jiří: [Hnutí '68 na Západě].

In: Soudobé Děj. – Roč. 11, č. 4 (2004), S. 200-201.

Rec. na: Hnutí '68 na Západě : studentské bouře v USA a západní Evropě / Ingrid Gilcher-Holteyová. – Praha : Vyšehrad, 2004. – 144 s.

104

KŘEŠŤAN, Jiří: [Jan Blahoslav Čapek].

In: Čes. Čas. Hist. – Roč. 103, č. 1 (2005), S. 218-219.

Rec. na: Jan Blahoslav Čapek : jubilejní sborník 1903-2003 / ed. Jan Štěpán. – Brno : L. Marek, 2004. – 304 s. – ISBN 80-86263-48-7.

105

KŘEŠŤAN, Jiří: [Národní kulturní komise 1947-1951].

In: Soudobé Děj. – Roč. 12, č. 2 (2005), S. 400-401.

Rec. na: Národní kulturní komise 1947-1951 / Kristina Uhlíková. – Praha : Artefactum, 2004. – (Fontes historiae artium; sv. 11). – 255 s.

106

KŘEŠŤAN, Jiří: [Parlamentní projevy 1891-1893; Parlamentní projevy 1907-1914].

In: Masaryk. Sbor. – Sv. 11-12, 1999-2003 (2004), S. 580-582.

Rec. na: Parlamentní projevy 1891-1893 / T.G. Masaryk; editoři Vratislav Doubek, Zdeněk Kárník, Martin Kučera, rejstříky Josef Tomeš. – Praha : Masarykův ústav AV ČR – Ústav

T.G. Masaryka, 2001. – 452 s.

Rec. na: Parlamentní projevy 1907-1914 / T.G. Masaryk; editoři Vratislav Doubek, Zdeněk Kárník, Martin Kučera, rejstříky Josef Tomeš. – Praha : Masarykův ústav AV ČR – Ústav T.G. Masaryka, 2002. – 696 s.

107

KŘEŠŤAN, Jiří: [Polskie instytucje za granicą].

In: Arch. Čas. – Roč. 55, č. 4 (2005), S. 315-316.

Rec. na: Polskie instytucje za granicą : przewodnik po zbiorach archiwalnych / Anna Krochmal. – Warszawa : Rada Dziedzictwa Archiwalnego – Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, 2004. – 304 s.

108

KŘEŠŤAN, Jiří: [Profesor Václav Chytil a uranové doly] / jk.

In: Děj. Věd. Techn. – Roč. 37, č. 4 (2004), S. 263-264.

Rec. na: Profesor Václav Chytil a uranové doly / (ed.) Zdeněk Pousta. – Praha : Ústav dějin a Archiv UK v Praze, 2003. – 213 s.

109

KŘEŠŤAN, Jiří: [Ročenka Československého dokumentačního střediska 2003].

In: Soudobé Děj. – Roč. 11, č. 4 (2004), S. 209-210.

Rec. na: Ročenka Československého dokumentačního střediska 2003. – Praha : Československé dokumentační středisko, o.p.s., 2004. – 248 s.

110

KŘEŠŤAN, Jiří: [Sborník Archivu Ministerstva vnitra, č. 2].

In: Soudobé Děj. – Roč. 12, č. 1 (2005), S. 220-221.

Rec. na: Sborník Archivu Ministerstva vnitra. Č. 2. – Praha : Odbor archivní a spisové služby MV ČR, 2004. 340 s.

111

KŘEŠŤAN, Jiří: [Studie k dějinám československého archivnictví].

In: Čes. Čas. hist. – Roč. 103, č. 4 (2005), S. 934-935.

Rec. na: Studie k dějinám československého archivnictví / Zdeněk Šamberger. – Praha : Národní archiv, 2005. – 364 s.

112

KŘEŠŤAN, Jiří: [Únor a kultura].

In: Čes. Čas. Hist. – Roč. 103, č. 1 (2005), S. 215-217.

Rec. na: Únor a kultura : sovětizace české kultury 1948-1950 / Jiří Knapík. – Praha : Libri, 2004. – 360 s. – ISBN 80-7277-212-0.

113

KŘEŠŤAN, Jiří: [Z počátků Athenaea].

In: Čes. Čas. hist. – Roč. 103, č. 4 (2005), S. 956-957.

Rec. na: Z počátků Athenaea : texty z let 1883-1885 / Tomáš Garrigue Masaryk; svazek přípr. Jiří Franěk. – Praha : Ústav T.G. Masaryka – Masarykův ústav AV ČR, 2004. – 384 s. – (Spisy T.G. Masaryka; Sv. 18).

114

KŘEŠŤAN, Jiří: [Zprávy tajným inkoustem].

In: Čes. Čas. hist. – Roč. 103, č. 2 (2005), S. 460-461.

Rec. na: Zprávy tajným inkoustem : kapitola z dějin českého zpravodajství za první světové války (1914-1918) / Martin Kučera. – Praha : Masarykův ústav AV ČR, 2003. – 195 s.

115

KUKÁNOVÁ, Zlatuše – MATUŠÍKOVÁ, Lenka: Die Quellen zur Oberlausitz in tschechischen Archiven.

In: Oberlausitz : Beiträge zur Landesgeschichte : wissenschaftliches Symposium zum 100. Todestag von Hermann Knothe / hrsg. von Matthias Herrmann, Danny Weber. – Görlitz – Zittau : Verlag Gunter Oettel, 2004. – S. 139-148.

116

KYPTA, Jan – ŠULC, Jaroslav: Pozdně gotické kamenické prvky ve venkovských usedlostech na Nymbursku.

In: Průzkumy památek. – Roč. 12, č. 2 (2005), S. 55-78.

117

KYPTA, Jan – ŠULC, Jaroslav: Pozdně gotické slohové prvky v architektuře venkovských usedlostí v Záluží u Čelákovic.

In: Památ. stř. Čech. – Roč. 19, č. 1 (2005), S. 46-53.

118

LANGEROVÁ, Johana: Zkušenosti z odborné stáže ve Skotsku.

In: XII. seminář restaurátorů a historiků Praha 2003 : sborník. – Praha : Národní archiv, 2005. – S. 298-308.

119

LIST of Resources and Referenced Literature / sest. Anna Vindušková.

In: Nothing and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – S. 229-235.

120

LIŠKOVÁ, Marie: Rozhovor s PhDr. Marií Liškovou při příležitosti životního jubilea / s dr. Liškovou hovořil Jan Kahuda.

In: ČAS v roce 2004 : ročenka České archivní společnosti. – (2005), S. 95-100.

121

MACHATKOVÁ, Raisa – KŘEŠŤAN, Jiří: Pořádání spolkových archivů.

In: Arch. Čas. – Roč. 55, č. 1 (2005), S. 1-25.

122

MACHKOVÁ, Zora: [Czech and Slovak American Archival Materials ...]

In: Soudobé Děj. – Roč. 11, č. 4 (2004), S. 207-208.

Rec. na: Czech and Slovak American Archival Materials and their Preservation : Proceedings of the Working Conference, held at the Czech and Slovak Embassies in Washington, DC on November 22-23, 2003 / (ed.) Miloslav Rechcigl. – Praha : Prague Edition, 2004. – 166 s.

123

MACHKOVÁ, Zora: [Úzkost a naděje].

In: Čes. Čas. hist. – Roč. 103, č. 1 (2005), S. 217-218.

Rec. na: Úzkost a naděje / Jaroslav Šimsa. – 2. dopln. vyd. – Benešov : Nakladatelství EMAN, 2003. – 255 s. – ISBN 80-86211-31-2.

124

MASARYKOVÁ, Alice: Několik vzpomínek / editoři Jan Bílek, Ivan Šťovíček.

In: Masaryk. Sbor. – Sv. 11-12, 1999-2003 (2004), S. 432-434.

125

MATUŠÍKOVÁ, Lenka: Die Entwicklung des Handwerks in der Herrschaft Podiebrad im 17. und 18. Jahrhundert.

In: Untertanen, Herrschaft und Staat in Böhmen und im „Alten Reich“ : sozialgeschichtliche Studien zur Frühen Neuzeit / hrsg. von Markus Cerman, Robert Luft. – München : R. Oldenbourg Verlag, 2005. - S. 277-296. – (Veröffentlichungen des Collegium Carolinum; Bd. 99).

126

MATUŠÍKOVÁ, Lenka: History of the Jews and Jewish Communities in the Seventeenth to Nineteenth Centuries in Czech Popular Educational and Specialist Literature of the Last Decade / transl. S. Hattersley.

In: Jud. Bohem. – Roč. 40, (2005), S. 277-290.

127

MATUŠÍKOVÁ, Lenka: Židé v Lednici a jejich rodiny : (Pokus o rekonstrukci na základě matričních záznamů).

In: Již. Morava. – Roč. 41, Sv. 44 (2005), S. 231-245.

128

NEVÍMOVÁ, Petra: [Hesla o jezuitských kolejích a rezidencích / pn.

In: Encyklopedie moravských a slezských klášterů / Dušan Foltýn ... [aj.] – Praha : Libri, 2005.

129

NEVÍMOVÁ, Petra: Jan Kuben – vir memoriae immortalis.

In: Album amicorum : sborník k počtě prof. Mojmíra Horyny / editoři Jan Royt, Petra Nevímová. – Praha : Ústav pro dějiny umění FF UK, 2005. – S. 124-132.

130

NEVÍMOVÁ, Petra: Poznámka k ikonografii jezuitského řádu.

In: Barokní Praha – barokní Čechie 1620-1740 : sborník příspěvků z vědecké konference o fenoménu baroka v Čechách / sest. Olga Fejtová, Václav Ledvinka, Jiří Pešek, Vít Vlnas. – Praha : Scriptorium, 2004. – S. 389-402.

131

NOVÁČKOVÁ, Helena: Browsing Routine and Retrieval.

In: Nothing and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – S. 117-136.

132

NOVÁKOVÁ, Barbora: Restaurování pergamenové listiny s pečeti : Všerubské erbovní privilegium.

In: XII. seminář restaurátorů a historiků Praha 2003 : sborník. – Praha : Národní archiv, 2005. – S. 250-257.

133

PAULUS, Filip – KŘEŠŤAN, Jiří: Paměti a vzpomínky ve fondech Státního ústředního archivu v Praze.

In: Paměti a vzpomínky jako historický pramen : konference v Národním technickém muzeu v Praze ve dnech 20.-21. října 2004 : texty přednesených příspěvků. – Praha : [Národní technické muzeum], 2005. – Nestr. (příspěvek č. 15). – CD-ROM.

134

PAULUSOVÁ, Hana – WEBEROVÁ, Lucie: Vliv „Bückerburského“ odkyselovacího procesu na vlastnosti papíru.

In: XII. seminář restaurátorů a historiků Praha 2003 : sborník. – Praha : Národní archiv, 2005. – S. 192-193.

135

PAULUSOVÁ, Hana: Železozalové inkousty a koroze.

In: XII. seminář restaurátorů a historiků Praha 2003 : sborník. – Praha : Národní archiv, 2005. – S. 273-279.

136

PAZDEROVÁ, Alena: Gutsherrschaft und Untertanen in der Herrschaft Reichenau an der Kněžna : zur „zweiten Leibeigenschaft“ in Böhmen im 18. Jahrhundert.

In: Untertanen, Herrschaft und Staat in Böhmen und im „Alten Reich“ : sozialgeschichtliche Studien zur Frühen Neuzeit / hrsg. von Markus Cerman, Robert Luft. – München : R. Oldenbourg Verlag, 2005. - S. 177-201. – (Veröffentlichungen des Collegium Carolinum; Bd. 99).

137

PAZDEROVÁ, Alena: In memoriam PhDr. Marie Liškové.

In: Arch. Čas. – Roč. 55, č. 2 (2005), S. 138-139.

138

PAŽOUT, Jaroslav: Ohlas na perzekuci členů Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných v roce 1979 : (edice dokumentů).

In: Sbor. arch. Pr. – Roč. 55, č. 2 (2005), S. 215-275.

139

PAŽOUT, Jaroslav: Studentské hnutí na Vysoké škole zemědělské v Praze.

In: Zemědělské školství, výzkum a osvěta jako předpoklad hospodářského a sociálního rozvoje venkova v 19. a 20. století : sborník příspěvků z mezinárodní konference věnované památce Samuela Cambela / sest. Blanka Rašticová. – Uherské Hradiště : Slovácké muzeum, 2004. – S. 133-137. – (Studie Slováckého muzea; Sv. 9).

140

PAŽOUT, Jaroslav: Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných.

In: Opozice a odpor proti komunistickému režimu v Československu 1968-1989 / editor Petr Blažek. – Praha : Ústav českých dějin FF UK : Dokořán, 2005. - S. 96-110.

141

SEDLÁKOVÁ, Monika: několik poznámek k článku L. Čepičky „Movité kulturní památky na území Čech a Moravy v období II. světové války“.

In: Hist. a Voj. – Roč. 54, č. 1 (2005), S. 150.

142

ŠATOCHINOVÁ, Marie: Central State Archives Library.

In: Nothing and Nobody Should Be Forgotten : On the Anniversary of the Central Archives of the Czech State 1954-2004 / kol. aut. pod vedením Emilie Benešové. – Praha : Státní ústřední archiv, 2004. – S. 177-187.

143

ŠTÚDIUM fotodegradácie arylmetánových farbív EPR spektroskopiou / Vlasta Brezová, Júlia Pigošová, Bohuslava Havlínová, Dana Dvoranová, Michal Ďurovič.

In: XII. seminář restaurátorů a historiků Praha 2003 : sborník. – Praha : Národní archiv, 2005. – S. 381-394.

144

ŠULC, Jaroslav: Třicetiletá válka a venkovská sociální struktura na panství Brandýs nad Labem v 16.-18. století.

In: Confluens. – Sv. 1, (2005), S. 1-35.

145

VÁVROVÁ, Petra – PAULUSOVÁ, Hana – KUČEROVÁ, Irena: The Properties and Lifetime of Polymer UV Films.

In: Restaurator. – Vol. 25, Nr. 4 (2004), S. 233-248.

146

VOJÁČEK, Milan: Zamýšlená edice Zápisků Marie Červinkové-Riegrové a Pamětní knihy Malče.

In: Paměti a vzpomínky jako historický pramen : konference v Národním technickém muzeu v Praze ve dnech 20.-21. října 2004 : texty přednesených příspěvků. – Praha : [Národní technické muzeum], 2005. – Nestr. (příspěvek č. 25). – CD-ROM.

147

VYHODNOTENIE svetlostálosti farebných záznamov vyhotovených niektorými typmi ink-jetových a laserových tlačiarní / Jozef Hanus, Bohuslava Havlínová, Zuzana Janatová, Jarmila Mináriková, Emília Hanusová, Michal Ďurovič.

In: XII. seminář restaurátorů a historiků Praha 2003 : sborník. – Praha : Národní archiv, 2005. – S. 359-374.

148

WEBEROVÁ, Lucie: Porovnání vlastností některých lepidel pro knihařské účely.

In: XII. seminář restaurátorů a historiků Praha 2003 : sborník. – Praha : Národní archiv, 2005. – S. 163-176.

AUTORSKÝ REJSTŘÍK (zahrnutí pouze pracovníci Národního archivu)

- Bacílková, Bronislava 21
Bartl, Benjamin 11, 22, 23
Bartůšek, Václav 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44
Benešová, Emilie 6, 11, 45, 46, 47, 48, 49
Blodigová, Alexandra 51, 52
Brom, Bohumír 53
- Čumlivski, Denko 13, 54
- Drašarová, Eva 18, 55
Ďurovič, Michal 56, 57, 58, 143, 147
Gottfried, Libor 13
Gregorovičová, Eva 8, 13, 59, 60, 61, 62
- Hnulíková, Blanka 11
Hrubeš, Martin 11
- Juněcová, Jiřina 66
- Kaďorek, Rudolf 11, 67
Kahuda, Jan 13, 18, 51, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 120
Kalina, Tomáš 65, 75, 80, 81, 82, 83, 84
Klímová, Helena 13
Kokošková, Zdeňka 5, 86
Koláčný, Jaroslav 7, 12, 87
Kotíková, Kateřina 9
Kopčáková, Jiřina 9
Koucký, Karel 88
Krlín, Jan 11, 90, 91
Křesťan, Jiří 24, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 121, 133
Kunt, Miroslav 11, 64, 82
- Langerová, Johana 118
Lutovská, Pavla 5
- Machatková, Raisa 13, 19, 121
Machková, Zora 122, 123
Matušíková, Lenka 9, 13, 17, 115, 125, 126, 127
- Nevímová, Petra 1, 128, 129, 130
Nováčková, Helena 4, 63, 131
Nováková, Barbora 132
Nováková, Jana 85
- Paulus, Filip 133

Paulusová, Hana 7, 23, 134, 135, 145
Pazderová, Alena 9, 13, 16, 136, 137
Pažout, Jaroslav 86, 138, 139, 140
Pšeničková, Jana 20

Sedláčková, Helena 13
Sedláková, Monika 141
Slezáková, Naďa 11
Spáčilová, Dagmar 14
Straka, Roman 11, 23

Šatochinová, Marie 7, 142
Škrábková, Jarmila 19
Šťovíček, Ivan 4, 50, 63, 124
Šulc, Jaroslav 84, 89, 116, 117, 144

Vindušková, Anna 7, 119
Vojáček, Milan 75, 146

Weberová, Lucie 22, 134, 148

Zahradníková, Magda 13